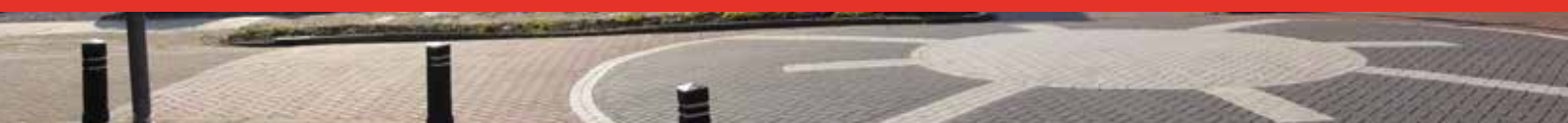

De lokale kracht van Nieuwkoop

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2014-2018

lijst1nieuwkoop.nl

0. Inleiding

Op woensdag 19 maart 2014 zijn er weer verkiezingen voor de gemeenteraad van Nieuwkoop. De Midden Partij Nieuwkoop (MPN) en Progressief Nieuwkoop (PN) doen daar met één gezamenlijke lijst aan mee. Verkiezingen waarbij we zo sterk mogelijk uit de bus willen komen om als lijst 1 het verschil te kunnen maken; het verschil voor onze inwoners.

In dit programma geven wij aan wat wij de komende 4 jaar samen met onze inwoners willen bereiken. MPN en PN hebben een gedeelde visie over wat er de komende vier jaar moet gebeuren en we geven ook aan waarom en hoe we dat willen bereiken.

De kern van ons verkiezingsprogramma is werken aan een veilige, sociale en duurzame lokale gemeenschap. Dat willen we – meer en beter dan nu gebeurt - samen met onze inwoners doen. Dat vraagt om betrokkenheid, participatie, gelijke behandeling en gelijke kansen.

Gemeenten gaan over heel veel zaken. We hebben ervoor gekozen ons in dit verkiezingsprogramma te beperken tot de belangrijkste terreinen waar de gemeente invloed en zeggenschap over heeft. Die zal de gemeente steeds vaker niet alleen kunnen bereiken. Betrokkenheid, participatie, en samenwerking met inwoners, instellingen, bedrijven en andere overheden zal steeds meer nodig zijn om resultaten te kunnen boeken. Dat geldt ook voor de politiek. Wij gaan daarbij graag uit van onze idealen. Per hoofdstuk geven wij die aan, omdat ze richtinggevend zijn voor de actiepunten die wij belangrijk vinden.

Deze actiepunten zijn zodoende het resultaat van eigen analyses en ervaringen in de afgelopen raadsperiode, van contacten met burgers, van gesprekken met instellingen en bedrijven en van discussies met onze leden.

Dat heeft tot gevolg dat dit een uitgebreid programma is geworden. Goed geschikt voor onze gezamenlijke partijen en de nieuwe fractie om op voort te borduren en richtinggevend voor eventuele collegeonderhandelingen. Voor bredere verspreiding zullen van dit document zowel een sterk verkort programma als nog kortere standpuntfolders worden gemaakt.

Onze gemeente bestaat uit dertien verschillende en unieke kernen. Inwoners voelen zich daarmee verbonden en verwachten van de gemeente dat haar beleid de vitaliteit van hun gemeenschap en de leefbaarheid in hun directe omgeving behoudt en bevordert. In hoofdstuk 1 geven wij per kern aan wat de belangrijkste actiepunten zijn die wij willen aanpakken.

De gemeente krijgt steeds meer taken en verantwoordelijkheden in het sociale domein. In 2005 is de Wet Werk en Bijstand al gedecentraliseerd. De regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt, de overheveling van delen van de AWBZ naar gemeenten en de decentralisatie van de jeugdzorg zijn drie ingrijpende veranderingen – transities – die in 2015 moeten zijn geregeld. Ofschoon de bijbehorende budgetten de gemeentebegrotingen ongeveer zullen verdubbelen, gaat het rijk fors bezuinigen op die budgetten. De gemeenten staan daarom voor extra moeilijke beslissingen om invulling te geven aan deze bezuinigingen. Het verwoorden van onze politieke koers wordt daarmee steeds belangrijker. In hoofdstuk 2 geven wij aan wat we dan bedoelen met veilig, sociaal en rechtvaardig.

Hoofdstuk 3 handelt over economische, ecologische en ruimtelijke vraagstukken. Duurzame ontwikkeling van bedrijvigheid, energie, milieu, grondstoffen en ruimtegebruik staan daarin centraal. Bomen groeien niet meer tot in de hemel en grootschalige ontwikkelingen zijn niet meer actueel. Maar dat biedt juist ook nieuwe kansen en mogelijkheden voor vernieuwing en innovatie.

De veranderingen in de samenleving raken niet alleen instellingen, bedrijven, burgers en hun organisaties, maar ook politiek en overheid. Verhoudingen in de samenleving veranderen. Vraagstukken worden complexer. Dat vraagt van iedereen mee te veranderen en vooral meer samen te werken. In hoofdstuk 4 pleiten wij ervoor dat ook politiek en overheid leren om anders functioneren en beter te besturen. Dat is niet alleen in het belang van onze inwoners en onze gemeente, maar levert ook veel besparingen op.

In hoofdstuk 5 gaan we in op de middelen en geven aan dat bezuinigen niet de enige of eerste reflex hoeft te zijn.

Tenslotte:

MPN-PN bepleiten dat niet alleen politiek en overheid mee-veranderen met hun tijd. Dat is ook een opdracht aan onszelf. Wij willen het goede voorbeeld blijven geven door goede contacten en overleg met inwoners, organisaties, bedrijven en instellingen te organiseren en te onderhouden:

- als fractie blijven wij initiatieven nemen om belangrijke en ingewikkelde onderwerpen eerst met alle betrokkenen diepgaand te bespreken (oriënterende- en meningsvormende fasen) voordat besluitvorming in de raad plaatsvindt;
 - wij blijven actief contacten zoeken met inwoners en ons ter plaatse oriënteren ter voorbereiding op de voorstellen die het college aan de raad voorlegt;
 - wij willen ook goed bereikbaar zijn en blijven voor alle inwoners die contact met ons op prijs stellen.
- Op onze websites vinden zij mogelijk informatie van hun gading, maar ook de e-mailadressen en telefoonnummers van onze bestuurs- en fractieleden, om hen persoonlijk te kunnen benaderen.

Websites:

www.lijt1nieuwkoop.nl

www.middenpartij.nl

www.progressiefnieuwkoop.nl

Mail:

info@lijst1nieuwkoop.nl

info@middenpartij.nl

info@progressiefnieuwkoop.nl

Twitter:

<http://twitter.com/Lijst1Nieuwkoop>

http://twitter.com/MPN_Nieuwkoop

<http://twitter.com/ProNieuwkoop>

Inhoudsopgave uitgebreide verkiezingsprogramma 2014-2018

0. Inleiding	pag.2
1. Dertien vitale en leefbare kernen	pag.5
1.0 Onze idealen	
1.1 De Meije	
1.2 Korteraar	
1.3 Langeraar	
1.4 Nieuwkoop	
1.5 Nieuwveen	
1.6 Noordeinde	
1.7 Noorden	
1.8 Noordse Dorp	
1.9 Papenveer	
1.10 Ter Aar	
1.11 Vrouwenakker	
1.12 Woerdense Verlaat	
1.13 Zevenhoven	
2. Een veilige en sociale samenleving	pag.10
2.0 Onze idealen	
2.1 Een veilige woon- en leefomgeving	
2.2 Werk en inkomen	
2.3 Voorkomen van sociaal isolement en armoede	
2.4 Onderwijs	
2.5 Cultuur en kunst	
2.6 Sport en ontspanning	
2.7 Zorg en gezondheid	
2.8 Jeugdzorg	
2.9 Zorg voor gehandicapten, senioren en chronisch zieken	
3. Duurzame ontwikkeling van economie, ecologie en ruimte	pag.20
3.0 Onze idealen	
3.1 Groene Hart	
3.2 Natuur, landschap en recreatie	
3.3 Milieu en energie	
3.4 Bouwen en wonen	
3.5 Landbouw en (glas)tuinbouw	
3.6 Industriële- en dienstverlenende bedrijvigheid	
3.7 Mobiliteit, infrastructuur en verkeersveiligheid	
4. Besturen en communiceren	pag.27
4.0 Onze idealen	
4.1 De burger centraal	
4.2 Duale verhoudingen tussen College en Gemeenteraad.	
4.3 Kwaliteit van de gemeentelijke organisatie	
4.4 Handhaven waar nodig en mogelijk	
5. Middelen	pag.30
5.0 Onze idealen	
5.1 Samen-werken	
5.2 De begroting als instrument voor politieke besluitvorming	
5.3 Financiële middelen	

1. Dertien vitale en leefbare kernen

1.0 Onze idealen

Wij willen ons richten op de leefbaarheid in onze 13 kernen. Een met inwoners gezamenlijk geformuleerde dorps- of toekomstvisie voor de verschillende kernen is daarvoor het beste uitgangspunt. De uitwerking van de maatschappelijke en ruimtelijke structuurvisies zijn daarbij leidend. Het belang van het betrekken van de dorpsraden daarbij is voor ons vanzelfsprekend. In alle kernen willen wij onze inspanning en aandacht vooral op de volgende punten richten:

- wij willen mantelzorg, vrijwilligerswerk en burenhulp versterken
- wij willen de deelname door ouderen, volwassenen en jongeren aan het sociale leven in onze kernen bevorderen;
- wij vinden het belangrijk dat kansarmen aan de samenleving kunnen deelnemen;
- wij zetten ons in voor voldoende zorg- en welzijnsvoorzieningen;
- het bevorderen van het multifunctioneel gebruik van accommodaties vinden wij belangrijk;
- wij willen dat voldoende ruimte gecreëerd wordt voor wonen, parkeren, spelen, ontmoeten en ontspannen;
- wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn;
- wij zijn voorstander van een stevige en consequente aanpak van overlast;
- wij willen wijkbudgetten vastleggen, bijvoorbeeld voor wijkinrichting;
- onze inzet is minimaal handhaving van de huidige openbaar vervoer voorzieningen;
- wij zullen ons inspannen om voorwaarden te scheppen voor een passend diensten- en winkelaanbod, ook in de kleinere kernen;
- Wij willen realisering van goede internetverbinding/glasvezel waar dat nog niet het geval is;
- het behoud van ons dorps karakter en van cultuurhistorische elementen staan hoog op onze agenda;
- de bescherming van unieke ecologische en landschappelijke waarden in het Groene Hart zijn voor ons heel belangrijk;
- onze inzet is op een verantwoorde wijze (duurzaam en toekomstbestendig) met het milieu, energie, ruimtelijke inrichting en economische activiteiten om te gaan.

Onze concrete actiepunten per kern zijn:

1.1 De Meije

1. Wij vinden het belangrijk het landelijke karakter van De Meije te behouden (beperking van toeristisch gemotoriseerd verkeer).
2. Wij willen ons inzetten voor het behoud en de versterking van een economisch en ecologisch verantwoord agrarische functie.
3. Een scherpe bewaking van de in goed overleg met belanghebbenden vastgelegde afspraken rond Natura 2000 zijn voor ons belangrijk.
4. Wij willen behoud van de buurtbus Bodegraven-De Meije-Woerden (lijn 724).
5. Wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn.

1.2 Korteraar

1. Wij zullen ons inspannen om in goed overleg met alle belanghebbenden trillingen als gevolg van zwaar vervoer op een acceptabel niveau te brengen en te houden en de verkeersveiligheid te waarborgen.
2. Een belangrijk aandachtspunt voor ons is de zorg voor een goede leefomgeving langs de Korteraarse weg en stankoverlast daar op een acceptabel niveau te brengen en houden.
3. De bescherming van unieke ecologische en landschappelijke waarden in het Groene Hart zijn voor ons heel belangrijk.
4. Wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn.
5. Aandacht voor hondenuitlaatplaatsen en handhaving beleid.
6. Wij zullen ons inspannen dat ook in de kern Korteraar een dorpsraad en dorpsplan van de grond komt.

1.3 Langeraar

1. Wij vinden het belangrijk dat op basis van een gedegen onderzoek naar de woonwensen, het aanbod van nieuwe woningen in Langeraar gestalte krijgt.
2. Wij zullen ons inspannen om in goed overleg met bewoners, dorpsraad en verenigingen de toekomst van dorpshuis Parola Dorpshuis te bepalen.
3. Wij vinden het belangrijk om in goed overleg met de belanghebbenden de samenwerking tussen de verschillende vormen van jongerenwerk te stimuleren en de mogelijkheden van het Altior sportcomplex en de sportverenigingen daarbij te betrekken.
4. Een belangrijk aandachtspunt voor ons is de zorg voor een gezonde leefomgeving en het vermijden van mogelijk negatieve gevolgen als gevolg van stank- en fijnstofoverlast van intensieve kippenhouderijen.
5. De aanleg van het voorgenomen Landgoed in Langeraar vinden wij een goed idee. Over de plaats en wijze ontsluitingsweg zal met belanghebbenden goed overleg moeten plaats vinden.
6. Langeraar en Papenveer hebben met de dorpsraad "Rondom de Plassen" een goed werkend en enthousiast netwerk. Goede ondersteuning en samenwerking met de gemeente is belangrijk.

1.4 Nieuwkoop

1. Wij pleiten voor een goede samenwerking tussen gemeente, zorgorganisaties en verenigingen voor voldoende ouderenzorg, dagopvang en sociale activering in de kern Nieuwkoop.
2. Zwembad De Wel vervult een belangrijke functie voor de kern Nieuwkoop maar ook voor de totale gemeente. Dat willen we zo houden.
3. Sporthal De Steupel blijft open.
4. Het bestemmingsplan kern Nieuwkoop is afgerond maar heeft een conserverend karakter; wij willen op korte termijn een visie op de kern Nieuwkoop ontwikkelen en in het bestemmingsplan vastleggen.
5. De komende jaren blijft een gedegen en frequente communicatie met belangengroepen en bewoners van het Zuideinde essentieel; duidelijke afspraken over hoe schades worden bepaald en afgewikkeld zijn voor ons vanzelfsprekend.
6. Wij zijn voorstander om de recreatieve functies van de Zuidhoek en het Meijepark te versterken; te denken valt aan een (jacht)haven voor kleinere bootjes ter plekke.
7. De ontwikkeling van het Meijepark, als openbaar recreatiegebied aan de Nieuwkoopse Plassen moet voortvarend ter hand worden genomen;
8. Uitbreiding van rustige vaarroutes in het Nieuwkoopse Plassengebied is zeer wenselijk en moet ook mogelijk gemaakt worden. Te denken valt aan een doorsteek van Noordeinderplas naar de Meije en verdere toegang tot de Meesloot
9. Wij vinden dat de toegankelijkheid van wandelpaden, met name voor mensen met een beperking, verbetering behoeft.
10. Wij maken ons sterk voor de verbetering van de huisvestingsomstandigheden van de Ashram College-vestiging in Nieuwkoop.
11. Wij vinden dat de Kaleidoskoop en bibliotheek voldoende ambitie uitstralen en willen bevorderen dat dit zo blijft.
12. Een scherpe bewaking van de in goed overleg met belanghebbenden vastgelegde afspraken rond Natura 2000 zijn voor ons belangrijk.

1.5 Nieuwveen

1. Wij zetten ons in voor een aansprekend en richtinggevend toekomstperspectief voor de glastuinbouw als samenhangend geheel van keten- en ruimtelijke systemen die duurzaam en toekomstbestendig zijn. Dat betekent proactief bijdragen aan de aangekondigde transitie duurzame glastuinbouw in Greenport Aalsmeer. Daarbij hoort dat eerst beschikbare ruimte wordt benut, vervallen en verspreid liggend glas wordt gesaneerd, oud glas wordt geherstructureerd en nieuw glas wordt geconcentreerd, voordat nieuwe uitleg aan de orde is. Omdat het aanbod van glasareaal de vraag fors overtreft, is grootschalige ontwikkeling van Nieuw Amstel Oost niet nuttig en niet noodzakelijk. Daarbij vinden wij nieuwe grootschalige

- kassencomplexen niet verenigbaar met het bijzondere karakter van en met duurzame gebiedsontwikkeling in dit deel van het Groene Hart;
2. Wij willen op korte termijn een gedegen onderzoek naar de ruimtebehoefte van bedrijven op Schoterhoek (in samenhang met herstructurerings- en ruimtebehoefte op andere terreinen).
 3. Het zwembad Aarweide is een belangrijke sport- en recreatievoorziening voor iedereen van jong tot oud uit onze gemeente maar voorziet ook in een regionale behoefte. Wij blijven de Stichting en zijn vele vrijwilligers ondersteunen.
 4. Sporthal de Ringkant blijft open.
 5. Wij willen aandacht voor een goede inrichting van de openbare ruimte en de ontsluiting van de woonzorgvoorziening.
 6. Wij zullen ons inspannen voor de aanleg van wandelpaden door De Verwondering in aansluiting met de omliggende infrastructuur.
 7. Ipse de Bruggen is een belangrijk onderdeel van de kern Nieuwveen; het onderhouden en uitbouwen van een goede verstandhouding en samenwerking vinden wij belangrijk.
 8. Wij willen een goed alternatief voor het wegvallen van de bibliobus voor de inwoners van Nieuwveen en Ipse de Bruggen.
 9. Wij vinden het voortbestaan van het openbaar onderwijs naast het RK onderwijs belangrijk.
 10. Wij willen dat op het huidige Schoterhoek werk gemaakt wordt van een goede landschappelijke inpassing met aanleg van wandelpaden aansluitend op de bestaande paden.
 11. Wij zijn bezorgd over de verkeersveiligheid op de Oude Nieuwveense weg en de Dorpsstraat. Wij zetten daar in op een duurzaam veilige inrichting in overleg met omwonenden/inwoners.
 12. Wij gaan ons inspannen voor het behoud van het cultuurhistorisch landschap van Nieuwveen en omgeving.

1.6 Noordeinde

1. Het voortbestaan van de basisschool in deze c-kern is voor de leefbaarheid in Noordeinde essentieel.
2. Hun kwalitatief goede peuterspeelzaal moet behouden blijven voor Noordeinde/Zevenhoven.
3. Wij willen een goed alternatief voor het wegvallen van de Bibliobus voor de bewoners van het Noordeinde/Zevenhoven.
4. Wij zullen ons inspannen dat ook in de kernen Noordeinde/Zevenhoven een dorpsraad en dorpsplan van de grond komen.
5. Voldoende ruimte voor wonen, parkeren, spelen, ontmoeten en ontspannen zijn heel belangrijk voor ons.
6. De Basisschool en de RK kerk met Stiltetuin en Oranjerie zijn ontmoetingsplaatsen voor de inwoners van het Noordeinde. Dat moeten we koesteren.
7. Wij vinden dat woningbouw op de locatie Straathof, alleen in goed overleg met de omwonenden, kan plaats vinden.
8. Wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn.

1.7 Noorden

1. Met de aankoop van het Land van Koppen is de leefbaarheid van Noorden gediend. Ontwikkeling dient te gebeuren in goed overleg met de dorpsraad en inwoners.
2. Het opknappen en verkeersveilig maken van de Voorweg en S. van Capelweg willen wij op korte termijn in overleg met de bewoners en dorpsraad aanpakken.
3. De herstructurering van Voorwegzone vinden wij een goede zaak en willen we faciliteren.
4. Wij zijn voorstander voor een verdere ontwikkeling van de natuur rondom Noorden.
5. Wij zullen ons inzetten voor het ontwikkelen van de recreatieve mogelijkheden. Wij denken o.a. aan de aanleg van fiets- en wandelpaden in en rondom Noorden.
6. Wij willen een goed alternatief voor het wegvallen van de Bibliobus voor de bewoners van Noorden.
7. Noorden, Noordse Dorp, inclusief Noordse Buurt, hebben met de dorpsraad "De Koet" een goed werkend en enthousiast netwerk dat intensief betrokken moet worden bij de ontwikkelingen in deze kernen. Goede ondersteuning en samenwerking met de gemeente is belangrijk.
8. Voldoende ruimte voor wonen, parkeren, ontmoeten en ontspannen zijn heel belangrijk voor ons.
9. Wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn.

1.8 Noordse Dorp

1. De herontwikkeling van de Noordse Buurt is belangrijk. In overleg met de bewoners willen we bepalen welke functies en in welke omvang daar ontwikkeld of gehandhaafd kunnen worden (ruimte voor tuinders die blijven, natuur, groenvoorziening, recreatieve bezigheden en andere functies als bijvoorbeeld een zorgboerderij).
2. Wij bepleiten voor de Noordse Buurt een sterk recreatieve functie. Wandelen, fietsen, natuurontwikkeling hebben een plek in de Noordse Buurt en die zien we graag gehandhaafd en mogelijk uitgebreid.
3. Het recent vastgestelde bestemmingsplan over de recreatieparken willen we niet aanpassen.
4. Wij vinden dat de veehouders in de Noordse polder hun bedrijf economisch rendabel moeten kunnen voortzetten.
5. Wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn.
6. De bescherming van unieke ecologische en landschappelijke waarden in het Groene Hart zijn voor ons heel belangrijk.
7. Noorden/Noordse Dorp, inclusief Noordse Buurt, hebben met de dorpsraad "De Koet" een goed werkend en enthousiast netwerk dat intensief betrokken moet worden bij de ontwikkelingen in deze kernen.. Goede ondersteuning en samenwerking vanuit gemeente is belangrijk.

1.9 Papenveer

1. Een traject dat wij voortvarend willen aanpakken is de herstructurering van de natte kant van de Paradijsweg. Inmiddels zijn extra middelen voor planvorming daarvoor beschikbaar gekomen.
2. Na het gereedkomen van de reconstructie van de Langeraarweg en nadat de verkeersremmende maatregelen zijn teruggeplaatst, moet er blijvend handhavend opgetreden worden tegen snelheidsovertredingen en verboden vrachtwagenverkeer.
3. Wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn.
4. Voldoende ruimte voor wonen, parkeren, spelen, ontmoeten en ontspannen zijn heel belangrijk voor ons.
5. Langeraar en Papenveer hebben met de dorpsraad "Rondom de plassen" een goed werkend en enthousiast netwerk. Goede ondersteuning en samenwerking met de gemeente is belangrijk.
6. Onze inzet is op een verantwoorde wijze (duurzaam en bestendig) met het milieu, energie, ruimtelijke inrichting en economische activiteiten om te gaan.

1.10 Ter Aar

1. Wij vinden het belangrijk dat er een integrale visie ontwikkeld wordt voor de hele kern Ter Aar.
2. Ter Aar Vernieuwd Verbonden lijkt een wijkend perspectief. Wij willen een herijking van de wensen, de doelstellingen en de haalbaarheid van dit concept samen met organisaties en inwoners.
3. Een belangrijk aandachtspunt voor de kern Ter Aar is een verkeerscirculatieplan en de parkeerproblematiek (o.a. ontsluiting Ter Aar West).
4. Wij blijven ons inzetten voor zorgvoorzieningen/zorgwoningen voor ouderen. Dat is in Ter Aar nog steeds een blinde vlek.
5. De Bibliotheek in Ter Aar vinden wij een belangrijke functie. Die wij willen handhaven.
6. Het zwembad Aarweide is een belangrijke sport- en recreatievoorziening voor jeugd en volwassen uit onze gemeente maar voorziet ook in een regionale behoefte. Wij blijven de stichting en zijn vele vrijwilligers ondersteunen.
7. Sporthal De Vlinder blijft open.
8. Handhaving van het parkeerverbod aan de Essenlaan is belangrijk.
9. Wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn.
10. Wij zijn voorstander van de aanleg van een rotonde bij het politiebureau.
11. In samenspraak met winkeliers en inwoners willen we het winkelgebied Vosholplein en Lindeplein optimaliseren.
12. Wij zullen ons inspannen dat ook in de kern Ter Aar een dorpsraad en dorpsplan van de grond komen.

1.11 Vrouwenakker

1. Wij willen een snelle aanpak van de herstructurering en sanering van de glastuinbouw. Verpaupering willen we daarmee voorkomen.
2. Wij willen aandacht voor de verkeersveiligheid bij Vrouwenakkerse brug, voor de verkeersnelheid op het Nieuwveensjaagpad, voor de effecten van de omlegging van de N201 en voor het afsluiten van de Irenebrug in Uithoorn.
3. Wij willen het oorspronkelijke plan voor woningbouw in Vrouwenakker, zo snel als economisch verantwoord is, weer op de rails zetten.
4. De dorpsraad Vrouwenakker moet betrokken te worden bij de discussie rond de veilige schoolroutes.
5. Wij willen geen grootschalige bedrijvigheid of migrantenhuisvesting in deze kleine kern.
6. De door de gemeente aangekochte terreinen moeten netjes onderhouden worden.
7. Wij willen de recreatiemogelijkheden in en om Vrouwenakker bevorderen, bijvoorbeeld: wandelroutes op de openbare dijk markeren, fietsroutes verbeteren en aanleggen, het 3 provinciepunt onder de aandacht brengen.
8. Wij willen realisering van goede internetverbinding/glasvezel waar dat nog niet het geval is.
9. De behoefte aan een afvalcontainer voor plat glas willen we onderzoeken.

1.12 Woerdense Verlaat

1. Wij willen op korte termijn een discussie met omwonenden over de toekomst van het Oudenallen-terrein en gewenste functies mogelijk maken.
2. Wij willen aandacht voor woningbouw voor de eigen behoefte in deze kern.
3. Het voortbestaan van de basisschool in deze c-kern is voor de leefbaarheid in Woerdense Verlaat essentieel.
4. Wij willen dat de verkeersveiligheid en sociale veiligheid optimaal geregeld zijn.
5. Wij juichen de komst van een dorpsplan en mogelijk een dorpsraad voor de Woerdense Verlaat toe en zien uit naar een goede samenwerking.
6. Voldoende ruimte voor wonen, parkeren, spelen, ontmoeten en ontspannen zijn heel belangrijk voor ons.
7. Het is onze inzet om het huidige openbaar vervoer te handhaven.

1.13 Zevenhoven

1. Het voortbestaan van de basisschool is voor de leefbaarheid van Zevenhoven essentieel.
2. Een kwalitatief goede peuterspeelzaal moet behouden blijven voor Zevenhoven en Noordeinde.
3. Wij willen een goed alternatief voor het wegvallen van de Bibliobus voor de bewoners van Zevenhoven.
4. Sporthal De Vlijt blijft open;
5. Wij zullen ons inspannen om een passend diensten- en winkelaanbod te behouden, ook in de kleinere kernen.
6. Wij zullen ons inspannen dat ook in de kernen Nooreinde/Zevenhoven een dorpsraad en dorpsplan van de grond komt.
7. Wij willen een gedegen onderzoek naar de mogelijkheden voor een betere doorstroming van het verkeer in de Dorpsstraat.
8. Wij bepleiten de aanleg van fietspaden langs de Jonge Zevenhovense weg en de Achterweg vooral ten behoeve van de recreatie.
9. Het recent vastgestelde bestemmingsplan over de recreatieparken willen we niet aanpassen.
10. Voldoende ruimte voor wonen, parkeren, spelen, ontmoeten en ontspannen zijn heel belangrijk voor ons.

2. Een veilige en sociale samenleving

2.0 Onze idealen

De MPN en PN willen een vitale samenleving die veilig en sociaal is. Daarom willen wij ons inzetten voor een gemeente waarin het voor alle inwoners prettig wonen, werken en ontspannen is, waar jong en oud, autochtoon en allochtoon, sterkeren en zwakkeren, plezierig en respectvol met elkaar omgaan en zich kunnen ontplooiën. Waar iedereen in onze gemeente dezelfde kansen heeft om iets van het leven te maken en onrecht, armoede, vereenzaming afwezig zijn. Waar buurten veilig zijn, waar mensen zich met elkaar verbonden weten en zich voor elkaar willen inzetten. Wij willen geen samenleving waarin mensen langs elkaar heen leven, maar een waar zij mét elkaar leven.

Wij willen een samenleving waar voor iedereen plaats is, waarin iedereen actief deelneemt naar eigen mogelijkheden en niemand wordt uitgesloten. Wij willen een overheid die de zelfredzaamheid van haar burgers stimuleert en die daar dienstbaar aan is. Vooral door te **zorgen dat** daar de kansen en voorwaarden voor worden gecreëerd, maar ook door te **zorgen voor** degenen die dit (even) niet kunnen en een steuntje in de rug nodig hebben.

Dat vereist goede voorzieningen op het gebied van leefbaarheid, zorg en gezondheid, veiligheid, onderwijs, kunst en cultuur, werk en inkomen, sport en ontspanning en voorzieningen gericht op het voorkomen van sociaal isolement en armoede. Voorzieningen waar iedereen zonder belemmeringen gebruiken van kan maken en van kan genieten, ook al verandert de vraag als gevolg van vergrijzing, ontgroening of economische stagnatie.

Dat vraagt ook nieuwe manieren van besturen en beleid maken. Namelijk in goed overleg tussen inwoners, hun organisaties, betrokken instellingen en gemeente. Het doel is om te komen tot een gezamenlijke agenda over wat er aan voorzieningen nodig en mogelijk is en hoe dat met elkaar het beste georganiseerd en gerealiseerd kan worden.

2.1 Een veilige woon-en leefomgeving

Wij willen een veilige samenleving. Wij vinden dat het een recht is om je veilig te kunnen voelen in je eigen huis, in je directe omgeving en in je dorp. Veiligheid is een prioriteit voor MPN-PN.

Onze concrete actiepunten zijn:

- verbeteren van de veiligheid op grond van een eigen veiligheidsmonitor;
- een veilige uitstraling van buurten door een juiste inrichting;
- goede samenwerking en afspraken tussen inwoners, gemeente, politie, brandweer, hulpdiensten en handhavers;
- stevige aanpak van overlast op straat en in de wijk;
- strikte handhaving, waaronder bestuurlijke boetes bij overtredingen;
- goede communicatie/informatie naar alle inwoners over de handhavers en hun rol in de gemeente.

2.2 Werk en inkomen

Werk geeft zelfrespect, brengt zelfstandigheid mee en zorgt voor een behoorlijk bestaan. Ons ideaal is werk voor iedereen, met betrokkenheid van werknemers bij het werk en het bedrijf en met betrokkenheid van werkgevers bij werknemers en de lokale samenleving. Voor iedereen die geen werk heeft is er het vangnet van de bijstand. Door dat vangnet kan de werkloze actief blijven, door bijvoorbeeld het volgen van stages, door het doen van onbetaald werk of het volgen van scholing. Dat vergt goede samenwerking tussen werkgevers en bemiddelaars, onderwijs- en andere instellingen en overheden, ook over de gemeentegrenzen heen. De regelingen aan de onderkant van de arbeidsmarkt worden intussen verder gedecentraliseerd. Wij willen dat deze transitie – in samenhang met die van de jeugdzorg en de langdurende zorg – in innovatienetwerken van vernieuwers uit alle betrokken instanties serieus wordt opgepakt met verdere experimenten en proeftuinen.

Onze concrete actiepunten zijn:

- betere afstemming tussen vraag en aanbod van arbeid en het creëren van leerwerkplaatsen, stageplaatsen en participatiebanen voor jongeren, ouderen en arbeidsgehandicapten;
- de vele regels die werkgevers en werkzoekenden in de weg staan, worden versimpeld;
- de gemeente neemt bij aanbestedingen als uitgangspunt dat zij gunt onder de voorwaarde dat de aannemende partij minimaal 5 procent van de aanneemsom gebruikt voor de inzet van langdurig werklozen, jongeren en arbeidsgehandicapten;
- de regels voor aanbestedingen worden zo toegepast dat het voor lokale ondernemers aantrekkelijk is om in te schrijven;
- startende ZZP'ers die aan de gestelde functie-eisen voldoen worden ondersteund doordat zij altijd kunnen meedingen naar opdrachten die de gemeente in de markt zet;
- voor ZZP'ers die schuldhulpverlening nodig hebben, geldt niet meer als voorwaarde dat zij hun bedrijf stop zetten. ZZP'ers komen in aanmerking voor het minimabeleid;
- de gemeente biedt stageplekken en werkervaringsplaatsen voor jongeren aan binnen de eigen organisatie en reserveert 5 procent van de arbeidsplaatsen voor langdurig werklozen en arbeidsgehandicapten;
- de gemeente beziet de mogelijkheden om startende ZZP'ers of ondernemingen met één personeelslid werkruimte aan te bieden in eigen leegstaande gebouwen, voor een korte periode en tegen gunstige voorwaarden.

BOX: Banenplan in Opsterland

In Opsterland was het aantal bijstandsgerechtigden in twee jaar tijd opgelopen van 200 in 2010 naar 506 in 2012 en de verwachting is dat dit verder gaat oplopen tot 780 in 2015. Reden om een initiatiefvoorstel in te dienen. Een banenplan voor 150 banen, een actieve werkgeversbenadering, instrumenten zoals social return en oprichting van een gemeentelijk woningbedrijf zijn hier onderdeel van. Meer informatie via: www.opsterland.nl

BOX: Broodfonds

ZZP'ers hebben het vaak moeilijk wanneer zij arbeidsongeschikt raken. Het Broodfonds biedt ZZP'ers een solidair vangnet. Alle ZZP'ers binnen een bepaalde broodfondsgroep stoppen maandelijks een bedrag in de pot. Wanneer je als lid van de groep arbeidsongeschikt wordt, maak je aanspraak op de gezamenlijke pot. De peperdure verzekeringen voor ziekte en arbeidsongeschiktheid kunnen hiermee vermeden worden. Meer informatie via: www.broodfonds.nl

- mensen met beperkte kansen op de arbeidsmarkt worden actief ondersteund bij het zoeken naar een baan;
- van mensen die gebruik maken van de bijstand wordt een tegenprestatie gevraagd;
- bijstandsgerechtigden werken maximaal twintig uur per week onbetaald als tegenprestatie voor hun uitkering;
- de gemeente stimuleert organisaties en verenigingen om bijstandsgerechtigden onbetaald werk te bieden;
- wie een fatsoenlijk werkaanbod weigert, wordt gekort op de uitkering. Dit gebeurt ook als iemand afspraken over het volgen van scholing, re-integratie, werk of vrijwilligerswerk niet nakomt.
- aan 45-plussers die werkloos zijn geworden, worden specifieke maatregelen geboden zoals stageplaatsen, een vakopleiding voor volwassenen, scholingstrajecten enz.
- voor mensen met een WSW-indicatie wordt uitgegaan van wat iemand kan: zoveel mogelijk werk in reguliere banen en wie dat niet kan wordt een beschermde arbeidsplaats binnen het regionale leerwerkbedrijf geboden.
- medewerkers in de uitvoering zoals Thuishulpen (Alfahulpen) hebben recht op goede arbeidsomstandigheden en fatsoenlijke lonen volgens CAO-normen, ook als zij dit werk als ZZP'er doen. Wij vinden dit een belangrijk criterium in aanbestedingsprocedures.

BOX: Baangaranties in de zorg

We willen dat mensen met behoud van uitkering én met baangarantie een leerwerktraject in de zorg kunnen volgen. Uitkeringsorganisatie UWV heeft de toenemende behoefte aan zorg het afgelopen jaar weten te koppelen aan een steeds groter wordende groep mensen met een uitkering. Deelnemers gaan aan het werk bij een verzorgingscentrum in de buurt en doen tegelijkertijd een opleiding. De kosten van de opleiding zijn het eerste jaar voor het UWV en de jaren daarna voor de werkgever. Meer informatie via: www.regioplus.nl

BOX: Academie voor zorg en welzijn Rivierenland
 Regio Rivierenland heeft te maken met personeelstekorten in de zorgsector o.a. door een bovengemiddelde vergrijzing en ontgroening, een dalend bewonersaantal en een gemiddeld laag opleidingsniveau. De Academie voor zorg en welzijn is opgericht op initiatief van werkgevers in de zorgsector en het ROC om leren en werken in de zorg te verbeteren. Ook het UWV werkt mee om samen te zorgen voor meer instroom in het zorgonderwijs van MBO-studenten (BBL), zij-instromers en herintreders. De overheid in deze regio ondersteunt, faciliteert en signaleert dwarsverbanden. Meer informatie via: www.delokaleeducatieveagenda.nl

2.3 Voorkomen van sociaal isolement en armoede

Zorgen voor een behoorlijk bestaan voor degenen die daar zelf niet toe in staat zijn en zorgen dat zij deel kunnen nemen aan de samenleving zijn kernwaarden voor MPN en PN. Het opsporen van verborgen armoede heeft daarbij hoge prioriteit. De lokale overheid zorgt voor een goed vangnet. Wij verwachten dat mensen actief deel willen nemen aan de samenleving, omdat zij mede daardoor betekenis aan hun leven ontlenen. Primair via een betaalde baan en als dat niet lukt via stages, scholing of vrijwilligerswerk.

Onze concrete actiepunten zijn:

- alle jongeren onder de 27 jaar volgen onderwijs, werken, of worden begeleid naar werk;
- het zich stelselmatig en onterecht onttrekken aan arbeid leidt tot korting op de uitkering;
- jongeren die een bijstandsuitkering aanvragen worden door de gemeente direct in een leer-werk traject geplaatst;
- wij willen sociaal isolement van oudere bijstandsgerechtigden voorkomen door sociale activering, gesubsidieerde arbeid of indien nodig schuldhulpverlening;
- om de situatie van kinderen in armoede (1 op de 9) te verbeteren wordt het Kindpakket onderdeel van het algemeen armoedebeleid;
- er komt een vangnet in het armoedebeleid voor senioren en burgers met een beperking ingeval (tijdelijk) geen andere regeling op hen van toepassing is;
- wij zetten in op gerichte inkomensondersteuning in samenhang met het versterken van weerbaarheid / zelfredzaamheid;
- bijzondere voorzieningen en langdurigheidstoelage voor langdurig kansarme groepen;
- tijdelijke ondersteuningsmaatregelen bij onverwachte omstandigheden;
- solidariteit vergt ook fraudebestrijding en handhaving;
- versterken van betrokkenheid, inspraak en zeggenschap van burgers, o.a. via de WMO-Adviesraad en het Platform voor Gehandicapten en Senioren Nieuwkoop. Onder meer op het gebied van een rechtvaardig bijdragebeleid;
- met woningbouwcorporaties, deurwaarders en nutsbedrijven worden afspraken gemaakt om problematische schulden en huisuitzettingen te voorkomen. Ook voor zelfstandigen in het midden en klein bedrijf worden oplossingen gecreëerd.

BOX: Kinderen in Armoede in Nederland. Onderzoek juni 2013 door Het Jonker Verweij Instituut
 Gesproken is met twee gemeenten die een apart beleidsdocument hebben opgesteld voor kinderen in armoede. De populatie van kinderen onder de minima in de ene gemeente is hoog. "We pakken het vanuit verschillende beleidsterreinen aan. Een actieplan voor kinderen in armoede dat we samen met minima hebben opgesteld". De andere gemeente: "Wij zijn bezig met de evaluatie van ons minimabeleid en een oriëntatie op de visie van de sociale armoede. Kinderen krijgen daarin een prominente plek". En: Sociale participatie hoort bij de basisvoorziening. Het basisinkomen moet op orde zijn. En de primaire levensbehoeften. Daarna kun je pas verder meedoen".

BOX: de Kinderombudsman 2013-11-03

Kinderen gaan allemaal op hun eigen manier om met armoede. Dat blijkt uit de diverse reacties op het Meldpunt: het ruilen van kleding, statiegeldflessen verzamelen, klusjes doen. Kinderen zijn hierin creatief en inventief en dat bewonder ik enorm. Desondanks moeten we niet vergeten dat armoede diepe littekens achterlaat bij kinderen. Dit is niet acceptabel in een van de rijkste landen ter wereld. Meer informatie: http://www.verwey-onker.nl/doc/jeugd/5230%20Kinderen%20in%20Armoede_2.pdf

BOX: Armoedebelief Utrecht

Iedereen moet de kans hebben om mee te doen in de samenleving. Inwoners van Utrecht met een inkomen tussen 110 procent en 125% van het bijstandsniveau krijgen daarom een zogenaamde U-pas. Deze pas geeft de inwoners en hun kinderen de mogelijkheid om deel te nemen aan sport- en cultuuractiviteiten. Door de inkomensgrens van ouders met kinderen op 125 procent te houden, wil Utrecht er ook voor zorgen dat de meest kwetsbaren in de samenleving de mogelijkheid hebben om zich te ontplooiën. Meer informatie via: www.utrecht.nl

2.4 Onderwijs

Wij vinden het van groot belang te weten waar het onderwijs in Nieuwkoop tegenaan loopt, welke wensen er zijn en vooral hoe wij als gemeente kunnen bijdragen aan beter onderwijs. Het is voor een kleine gemeente als Nieuwkoop helaas niet mogelijk om van “elke school een topschool” te maken. Ook hebben we als gemeente niet de hoeveelheid middelen zoals gemeenten in Finland die hebben. Toch kunnen we leren van Finland want er zijn slimme manieren om het onderwijs te verbeteren, zonder dat dit altijd heel veel geld hoeft te kosten. Daar willen we graag aan bijdragen.

Wij zijn ervan overtuigd dat scholen extra succesvol kunnen zijn als ze de volle steun krijgen van de gemeente, dat er meegedacht en meegewerkt wordt, dat we de goede dingen doen en dat ingezien wordt dat alle tijd en energie vooral op de werkvloer, in de klas moet worden ingezet.

Wij vinden dat de gemeente samen met ouders en scholen verantwoordelijk is voor een zo hoog mogelijke kwaliteit van het onderwijs en voor gelijke kansen van kinderen om zich te kunnen ontwikkelen.

Onze concrete actiepunten zijn:

- de komende jaren moet er flink ingezet en geïnvesteerd worden in passend onderwijs. Wij vinden het belangrijk:
 - a. dat de gemeente samen met het samenwerkingsverband inzet op de transitie Jeugdzorg en dat de gemeente zijn taken en verantwoordelijkheden daarin oppakt;
 - b. dat het CJG een belangrijke pijler wordt bij het vormgeven van passend onderwijs;
 - c. dat er in het belang van het kind een goede afstemming komt tussen onderwijs en zorginstellingen (één gezin, één plan) en ook het schoolmaatschappelijk werk daarbij betrokken wordt;
- zorgen dat alle peuters van heel Nieuwkoop gebruik kunnen maken van een peuterspeelzaal die VVE gecertificeerd is en in nauw overleg met SPN komen tot passende oplossingen;
- alle doelgroepkinderen die voor subsidie in aanmerking komen goed in beeld brengen en gelden beschikbaar stellen voor vroegschoolse educatie;
- bevorderen van een heldere structuur en doelstelling van de LEA (lokale educatieve agenda);
- we willen het bewegen van kinderen stimuleren. Sportvelden moeten daarom zoveel mogelijk door scholen kunnen worden gebruikt. Een gemeentelijke bijdrage daarin vinden wij acceptabel;
- wij vinden het zo vroeg mogelijk signaleren van logopedische problemen noodzakelijk en daarom willen we JGZ blijven subsidiëren;
- wij willen dat de beschikbare gemeentelijke gelden voor het onderwijs op basis van een visie voor de langere termijn en niet ad hoc moeten worden ingezet;
- het schoolmaatschappelijk werk als een belangrijke voorziening die een sleutelrol kan vervullen bij samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg, willen we blijven ondersteunen;
- de pilot om de bibliotheek-functie onder te brengen bij scholen willen we voortzetten;
- het fietsen en lopen van kinderen willen we sterk stimuleren;
- wij willen nauw contact tussen scholen en gemeente over de veiligheid van schoolroutes en snel anticiperen op mogelijke problemen;
- wij vinden het belangrijk dat de subsidie aan de scholen voor met name onderzoek van kinderen door de OnderwijsAdviesdienst blijft gehandhaafd, juist in het belang van kwetsbare kinderen;
- er dient per dorpskern beleid gemaakt te worden op krimpende leerlingaantallen. Scholen willen we zo lang als redelijk mogelijk is in stand houden, samen met andere dorpsvoorzieningen. Scholen zijn onderdeel van de leefbaarheid van dorpen;

- wij willen per kern een plan voor de ontwikkeling van een brede school. Samenwerking vinden wij belangrijk evenals een centraal gebouw bij nieuwbouw tot een IKC (dat is een voorziening waarin organisaties als onderwijs, kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal en welzijnsactiviteiten voor kinderen zijn samengevoegd);
- wij wensen onderzoek naar de wenselijkheid en mogelijkheid van extra dienstverlening in scholen door bijstandsgerechtigden en gehandicapten in het kader van de participatiesamenleving;
- effectieve communicatie tussen scholen en gemeente vinden wij heel belangrijk. Wij vinden dat de regierol ligt bij de gemeente. Dat vraagt om een pro-actieve en ondernemende aanpak;
- omdat zeer waarschijnlijk vanaf 1 januari 2015 het onderhoud van de buitenzijde van het schoolgebouw van de gemeente naar de schoolbesturen overgaat vinden wij dat de gebouwen in goede staat dienen te worden overgedragen. Dit om te voorkomen dat schoolbesturen op termijn in de financiële problemen komen ten koste van de onderwijskwaliteit;
- wij vinden dat scholen zelf binnen de afgesproken kaders moeten kunnen beslissen waar de gelden voor onderwijsontwikkelingen worden ingezet;
- wij zijn voor het strikt handhaven van de leerplichtwet om schoolverzuim te voorkomen;
- de gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van inburgering en taalstimulering en wij vinden een extra impuls op zijn plaats;
- wij wensen dat de inzet van vrijwilligers en verenigingen bij Cultuur- en natuuronderwijs gestimuleerd moet worden en Kunstmenu van Kunstgebouw behouden blijft;
- wij vinden dat kinderp participatie een educatieve waarde heeft en belangrijk is omdat samen leven, luisteren naar elkaar, een eigen mening vormen en deze (leren) uiten belangrijke waarden in onze samenleving zijn;
- het Ashram College kent op de middellange termijn naar verwachting een gelijkblijvend of zelfs stijgend aantal leerlingen. Dat vraagt op korte termijn om onderzoek naar de mogelijkheden hoe te voorzien in goede huisvesting, kwalitatief en kwantitatief.
- wij vinden het mede een taak van de gemeente bedrijven te stimuleren om voldoende praktijk stageplaatsen te bieden;
- wij willen het opzetten van en experimenteren met buurtacademies stimuleren.
- de Groene Hart Academie is een kenniswerkplaats (initiatief van de gemeente Nieuwkoop, Hogeschool Inholland Delft, IPC Groene Ruimte en Wellantcollege), waar vragen vanuit de praktijk en vanuit het onderwijs over de groene en openbare ruimte in Het Groene Hart gezamenlijk worden beantwoord. Wij willen de activiteiten van de Academie ondersteunen en stimuleren waar nodig;
- Dat geldt ook voor de Vakmetaalschool.

BOX: Buurtacademies

Het bestuur van het Trefpunt welzijn Nieuwkoop wil voor Nieuwkoop een werkgroep formeren om zogenaamde Buurtacademies/vrijwilligersacademies op te zetten. Een buurtacademie is een ontwikkelcentrum waar burgers op een laagdrempelige wijze in hun buurt kunnen deelnemen aan activiteiten die vanuit de vraag van buurtbewoners worden opgezet, georganiseerd en uitgevoerd door eveneens vrijwillige burgers. De Buurtacademie is een vereniging waar burgers lid van kunnen zijn, die ruimte beschikbaar stelt en opleidingen voor docenten en organisatoren faciliteert.

BOX:Krimp en scholen: onderwijsteams

Demografische krimp dwingt tot creatieve oplossingen. In Friesland hebben ze er daarom voor gekozen om de samenwerking tussen de verschillende scholen te intensiveren via zogenaamde onderwijsteams. Voor 29 scholen zijn er 7 onderwijsteams samengesteld. Deze teams bestaan uit de onderwijzers en het management (de verschillende scholen hebben geen eigen directeur meer, maar een gezamenlijke directeur, adjunct-directeur en een manager bedrijfsvoering). Ieder team is verantwoordelijk voor het leveren van onderwijs aan drie tot vijf scholen. Op deze manier kan voorkomen worden dat scholen moeten fuseren of sluiten.

BOX: Boemeltje

Het boemeltje is een manier om kinderen veilig naar school en naar huis te brengen. Kinderen gaan hand-in-hand in een soort loopbus naar school en leren op deze manier veilig aan het verkeer deel te nemen. Er zijn vaste startpunten, opstappunten en een eindpunt (de school). De loopbus voorkomt parkeerchaos bij de scholen en het is gezond en gezellig om in een grote groep naar school te gaan. Meer informatie via: www.rovl.nl

2.5 Cultuur en kunst

Kunst en cultuur hebben een waarde in zichzelf, zijn een bron van inspiratie, spelen een belangrijke rol bij participatie en emancipatie van burgers en dragen bij aan sociale cohesie en lokale identiteit. Dorpen en kernen hebben sociale en culturele ontmoetingsplaatsen nodig voor een rijk cultureel leven.

Onze concrete actiepunten zijn:

- opstellen van een cultuurnota in overleg met vele betrokkenen, w.o. dorpsraden;
- meer en beter multifunctioneel gebruik van openbare gebouwen. Dat vergt ook betere samenwerking en afstemming tussen verenigingen, instellingen en gemeente;
- het Kulturhusconcept in de kern Nieuwkoop ook in de andere grotere kernen nastreven.
- blijvend stimuleren van de grotere cultuurmanifestaties, zoals: de zomer kunstroute, te land en te water, de Bluestocht en Jazz aan de Plazz;
- blijvend stimuleren van braderieën, kermissen en feestdagen in kernen en buurten en van schapenscheerdagen en jaarfeesten in speeltuinen of buurthuizen;
- inwoners en hun organisaties op het gebied van toneel, zang, muziek blijven stimuleren en ondersteunen;
- blijven beschermen van cultuurhistorische en landschappelijke waarden en zo mogelijk herijken/intensiveren van het monumentenbeleid. Samenwerking stimuleren tussen musea en oudheidskamers, ook buiten de gemeente;
- serieus nagaan of een (jeugd)cultuurfonds een goed middel is om ons culturele leven in stand en toegankelijk te houden en of het jongeren(groepen) kan stimuleren hier gebruik van te maken.
- geen verdere bezuinigingen op bibliotheekvoorzieningen. Wij willen een visie op continu leren lezen en de rol van de bibliotheek daarbij;
- de succesvolle activiteiten op het gebied van laaggeletterdheid dienen te worden voortgezet, zowel voor autochtonen als allochtonen;
- de bibliotheek wordt een laagdrempelige ontmoetingsplaats waar naast het uitlezen van boeken de multimediale wereld toegankelijk wordt gemaakt, op meerdere plekken in onze gemeente, eventueel onder te brengen bij de school;
- wij willen samenwerking tussen culturele voorzieningen en het onderwijs – vooral brede scholen – stimuleren, omdat onderwijs en kennis over ons culturele erfgoed jongeren helpt bij het vinden van hun identiteit.

BOX: Stadslab Leiden

Het stadslab Leiden is een atelier voor ontmoeting, een lab voor creatieve ideeën, een broedplaats voor vernieuwing om Leiden innovatiever, spannender, cultureler en bruisender te maken. Dit virtuele lab bruist van activiteiten met als doel 'versterking van de creatieve stad Leiden'. Iedereen kan meedenken over nieuwe projecten. Op stadslabavonden worden brainstormen georganiseerd waar iedereen aan mee kan doen of zijn eigen ideeën voor kan leggen. Particulieren en bedrijven kunnen aandeelhouder worden in Stadslab en zo mee investeren in de projecten van Stadslab en dus in een creatief Leiden. Meer informatie via: www.stadslableiden.nl

BOX: Dok-Delft

De bibliotheek als ontmoetingsplaats. Dat is waar Dok Delft naar streeft. Het is een inspirerende omgeving waar je niet alleen boeken leent, maar ook games, films, muziek en kunst. Ook is er een uitgebreid educatie-programma, zijn er regelmatig culturele activiteiten en kun je er genieten van een heerlijk kopje koffie. Een bibliotheek met een multifunctionele invulling. Meer informatie via: www.dok.info

BOX: Bibliotheek en Leren in de Bibliotheek in Nieuwkoop en in Ter Aar

Een Marokkaanse vader van vier kinderen: "Als mijn vrouw goed Nederlands spreekt, kan zij met de kinderen naar school, dan hoef ik niet mijn vrije dagen op te nemen". Vorig jaar is met subsidie door vrijwillige docenten en met professionele ondersteuning vanuit de bibliotheek een tweejarig traject gestart "Bibliotheek en Leren". Veertig cursisten, afkomstig uit tien verschillende Europese landen en uit Nederland zelf doen mee om te oefenen in vaardigheden van de Nederlandse Taal om daardoor beter mee te kunnen doen in hun eigen gemeenschap en de samenleving. Veertien vrijwillige docenten zijn bij dit project betrokken. Sponsoring door de woningstichtingen met o.a. als reden van een van de directeuren:" veel van de cursisten huren bij onze stichting een woning. Door beter Nederlands te leren spreken, kunnen wij hun vragen aan ons loket sneller en beter afhandelen".

2.6 Sport en ontspanning

Sportverenigingen en vrijwilligers vervullen een belangrijke maatschappelijke functie. Sport verbindt mensen en bevordert saamhorigheid, teamgeest en onderling respect. Investeren in sport is niet alleen investeren in sociale participatie en samenhang, maar ook in beweging, ontspanning en gezondheid van jongeren en ouderen. Daarom vinden wij dat sport voor iedereen toegankelijk moet zijn en dat inkomen of een lichamelijke of verstandelijke beperking daar geen belemmering voor mag zijn.

Onze concrete actiepunten zijn:

- stimuleren van sport en beweging voor alle kinderen, ook buiten schooltijd.;
- gezinnen met te lage inkomens krijgen van de gemeente een financiële tegemoetkoming;
- extra aandacht besteden aan inwoners die weinig aan sport doen;
- sportverenigingen worden aangezet om ook inwoners met een beperking bewegingsmogelijkheden te bieden;
- de jeugd en de probleemjeugd binden aan sportverenigingen door samenwerking van jongerenwerk, jeugdzorg en sportverenigingen;
- sportaccommodaties moeten dichtbij of in de kernen blijven: Daarom geen fusies en sanering van accommodaties; De sporthallen, De Steupel, De Vlinder, De Vliet en De Ringkant, blijven open.
- de Stichting en vrijwilligers van zwembad Aarweide blijven ondersteunen;
- de beide zwembaden, De Wel en Aarweide, blijven open.
- uitbreiden van de wandel- en fietsroutes tussen de kernen;
- speelruimte in de vorm van trapveldjes en speeltuintjes zijn belangrijke voorzieningen die in stand moeten worden gehouden of nieuw aangelegd: in overleg met omwonenden;
- bij onderwijshuisvesting horen goede gymzalen en sportaccommodaties. De gymnastiekles in het basisonderwijs wordt bij voorkeur gegeven door een vakleerkracht lichamelijke oefening;
- gemeentelijke buurtsportwerkers kunnen verenigingen ondersteunen bij hun vrijwilligersbeleid en het opbouwen van een vrijwilligerskader. Zij zorgen samen met het onderwijs en de verenigingen voor naschoolse sportactiviteiten in dorpen en buurten waar sportdeelname achterblijft;
- de gemeente neemt het initiatief voor het organiseren van een maatschappelijke beursvloer voor vraag en aanbod van vrijwilligerswerk in de meest brede zin van het woord.

BOX: Beursvloer Westland

In 2013 vindt al weer de derde Beursvloer Westland plaats voor vrijwilligersorganisaties, maatschappelijke organisaties, bedrijven, service clubs, scholen en lokale overheden. Beursvloer Westland brengt vraag en aanbod van vrijwilligers bij elkaar in de meest brede zin. Al deze organisaties ontmoeten elkaar in een informele en dynamische sfeer en maken matches. Wat de een over heeft of graag wil bieden komt de ander tekort of wil dat graag hebben.

BOX: FC-Twente: Scoren in de wijk

'Naast scoren op het veld wil FC Twente ook scoren in de maatschappij'. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt gaan via stages weer aan de slag, ouderen en/of minder validen worden geholpen bij het doen van boodschappen en jongeren krijgen via een innovatieve taalgame de mogelijkheid om hun woordenschat te verbeteren. Door gebruik te maken van het goede imago van de voetbalclub worden verschillende sociale kwesties in de omgeving rond de club aangepakt.

Meer informatie via: www.scorenindewijk.nl

2.7 Zorg en gezondheid

Wij willen goede en betaalbare zorg voor hen die dat nodig hebben. Keuzevrijheid en (financiële) toegankelijkheid zijn noodzakelijke voorwaarden om deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Zorg is een gemeenschappelijke taak voor en van ons allemaal en niet alleen van de overheid. Daarbij hoort een beroep op de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van iedereen, ook van ouderen en mensen met een handicap, voor zover zij daartoe in staat zijn. Iets voor elkaar betekenen en elkaar helpen als het nodig is vinden wij belangrijke waarden. Daarbij gaat het niet alleen om zorg, ook om aandacht, om welzijn en gezondheid. De gemeente moet dat stimuleren door de zorg minder ingewikkeld te maken en dichtbij mensen te organiseren.

Onze concrete actiepunten zijn:

- de bescherming van het kind centraal stellen: door betere samenwerking tussen gemeente en hulpverlenende organisaties; door goede gebruikmaking van de verwijzindex als centraal melding en registratiesysteem voor onderwijs en jeugdzorg; door samenwerking van scholen, opvoedingsondersteuning, kinderopvang en jeugdzorg
- huiselijk geweld structureel aanpakken door samenwerking met (slachtoffer-) hulp, met wijkagenten, scholen en geëigende instanties;
- GGD stimuleren te investeren in preventiebeleid o.a. door voorlichting over gezond gedrag bij de opvoeding, op scholen, in de buurt en in de media;
- zelfredzaamheid en solidariteit versterken nu de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) burgers verantwoordelijk maakt voor de eigen leefsituatie;
- een vrijwilligersbank opzetten die digitaal en in alle kernen kan worden geraadpleegd;
- ook hier vraag en aanbod van vrijwilligerswerk beter helpen afstemmen;
- een stimuleringsprogramma voor bewegen voor ouderen en mensen met een beperking;
- beschikbaarheid van een vaste zorg en trajectmanager voor mensen met een beperking (MEE, De Bruggen);
- afspraken tussen gemeente, detailhandel, sport- en horeca-instellingen, scholen, woningbouwcorporaties over een uitvoeringsprogramma voor bewegen, gezond eten, alcoholmatiging en het voorkomen van depressiviteit;
- vrij parkeren bevorderen voor personen in het bezit van een gehandicaptenparkeerkaart;
- HOED (huisartsen onder een dak) constructie en/of gezondheidszorgcentra in de A-kernen;
- kortere aanrijtijden van de ambulances dan gemiddeld, in verband met ontbreken van een volledig toegerust ziekenhuis in de regio en kortere aanrijtijden waar deze niet aan de norm voldoen (Woerdense Verlaat, Meije);
- concentratie van zorg in kernen en wijken met afstemming tussen eerste en tweedelijns zorg. Door wijkteams – in samenwerking met gezondheidscentra - dicht bij de mensen;
- Samenwerking tussen gemeente-zorgaanbieders-verenigingen om een voldoende aanbod dagopvang/sociale activering te realiseren;
- Mogelijkheden zoeken tot ontlasting en ondersteuning van mantelzorgers, om de toenemende druk weg te nemen.

BOX:Buurtzorg

Kleine zelfsturende teams bestaande uit (wijk)verpleegkundigen en wijkziekenverzorgenden én een nauwe samenwerking met andere partijen zoals huisartsen, ziekenhuizen en fysiotherapeuten. Dat is het idee achter Buurtzorg Nederland. Hierbij gaan de kosten niet naar het management en de administratie, maar wordt er gestreefd naar effectieve oplossingen in kleine en autonome zelfsturende teams. Cliënten hoeven niet meer voor iedere aandoening naar een andere verpleegkundige, maar ontvangen zorg op maat. Meer informatie via: www.buurtzorgnederland.com

BOX: Aanpak overgewicht bij kinderen GGD Rivierenland

Overgewicht bij kinderen is een serieus probleem. In Rivierenland hebben ze overgewicht daarom hét speerpunt gemaakt van hun gezondheidsbeleid. Door middel van het project “Rivierenland in balans” worden kinderen gestimuleerd veel te sporten en gezonder te eten. Om dit te bereiken zijn verschillende middelen ingezet. Zo kregen middelbare scholen gezondere kantines, was er een borstvoedingscafé om het geven van borstvoeding te stimuleren, werd er voorzien in gratis fruit op basisscholen en werd het bewegen onder kinderen gestimuleerd door stappentellers en soundsteps en swinx (elektronische beweegspelen). Resultaat van deze aanpak is dat de omgeving van kinderen er beter op is ingericht om veel te sporten en gezonder te eten.

Meer informatie via: www.ggdrivierenland.nl

2.8 Jeugdzorg

Met de meeste kinderen, jongeren en hun families gaat het goed. Maar er zijn ook situaties waarin sprake is van kleine of grote problemen. Gezinnen en kinderen in die situatie hebben vaak te maken met meerdere vormen van hulp. De betrokken organisaties moeten anders gaan werken. Per gezin moet er sprake zijn van één gerichte aanpak. Een integrale benadering op de terreinen AWBZ, Jeugdzorg en ook het passend onderwijs is daarbij van groot belang. De nadruk moet verschuiven van repressie naar preventie.

De jeugdzorg wordt gedecentraliseerd en is vanaf 2015 een verantwoordelijkheid van de gemeente. Dat is een bijzonder grote en ingrijpende operatie voor gemeenten en regio. Onder het motto 'één gezin één plan' biedt dat ook de mogelijkheid om dit complexe veld als transitieproces structureel te veranderen en verbeteren. Dat vraagt van de vele instellingen, de politiek en overheid om zelf mee te veranderen en anders te besturen. Wij willen dat actief stimuleren.

Onze concrete actiepunten zijn:

- schooluitval wordt met kracht tegengegaan;
- per kern of wijk wordt door en voor jongeren een jongerenplan opgesteld, waarin hun wensen (en de mogelijkheden daartoe) centraal staan;
- met jongeren bezien of het instellen van een jongerenraad in Nieuwkoop nuttig is. Verenigingen - ook financieel - stimuleren om jongeren aan zich te binden en gebonden te houden;
- gezinnen met een te laag inkomen worden financieel ondersteund om het lidmaatschap van verenigingen mogelijk te maken;
- een duidelijk herkenbaar informatie- en adviesloket dat ook als doorverwijsinstantie fungeert, waar ouders en (oudere) kinderen, desgewenst anoniem, terecht kunnen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet in het kader van het transitieproces verder ontwikkeld worden om daarin een centrale rol te vervullen;
- jongerenwerker, wijkagent, jeugdhulpverlening, scholen en gemeente werken samen als preventieteam om knelpunten vroegtijdig te signaleren en op te lossen, die de ontwikkeling en maatschappelijke participatie van jongeren in de weg staan;
- jongerenbeleid wordt ook met betrokkenheid van de jongeren zelf gemaakt;
- het gebruik van alcohol en drugs door jongeren onder de 18 jaar wordt sterk tegen gegaan. Winkeliers, horeca en sportverenigingen die hier steken laten vallen worden stevig aangepakt;
- het tegengaan van overmatig gebruik van alcohol en drugs door oudere jongeren wordt in afspraken of convenanten met de horeca, scholen, detailhandel, sportverenigingen en gemeente, geregeld;
- structurele aanpak van versnipperde organisatie, regelgeving, dienstverlening en bureaucratie en van langs elkaar heen werkende instellingen in de jeugdzorg;
- experimenteren met jeugdteams bij het CJG met steun van Holland Rijnland juichen wij toe.

BOX: Ouderkamers brede school Tilburg

Om ouders te betrekken bij de school zijn in Tilburg zogenaamde ouderkamers opgericht. Dit zijn ruimtes waar ouders van kinderen kennis met elkaar kunnen maken, elkaar kunnen ontmoeten, al dan niet met een gastspreker kunnen praten over onderwerpen die gerelateerd zijn aan opvoeden, of waar ouders gestimuleerd kunnen worden tot inburgeringcursussen en volwasseneneducatie. Tegelijkertijd worden de ouders ingezet voor schoolactiviteiten. Bv. door gezamenlijk toneelkleding te maken.

BOX: Voetbalclub, wijkcentrum en re-integratiebureau in Enschede

Acht jaar geleden was er een grote terugtocht van leden uit de voetbalvereniging Richtersbleek en verloederde het sportpark. Tot twee gedreven mensen zeiden: we gaan er de komende tien jaar voor. In de vitale sportvereniging van nu kunnen langdurig werklozen re-integreren door werkervaring op te doen. Zij verzorgen het groenbeheer, maar zorgen er ook voor dat buurtbewoners voor vier Euro in de kantine kunnen eten en elkaar ontmoeten. De universiteit van Twente geeft taallessen in de kantine, ROC-stagiaires verzorgen naschoolse opvang en het Jongerenwerk houdt kantoor in het clubhuis. Intussen is het eerst elftal gepromoveerd naar de hoofdklasse, is het sportpark opgeknapt, sporten er veel meer mensen en is het ledental bijna verdubbeld. Langdurig werklozen tanken weer zelfvertrouwen en iedereen is weer trots op de club. Belangrijk onderdeel van het succes is de verenigingsmanager, een betaalde kracht op hbo-niveau, die actief en inventief contacten en verbindingen legt en nieuwe initiatieven ontplooit. Evenals zorg en onderwijs behoeft ook sport een zekere mate van professionalisering.

Bron: Publieke Pioniers – Simône Huys (red), 2013. Meer informatie via: www.publiekepioniers.nl

2.9 Zorg voor gehandicapten, senioren en chronisch zieken

Wij willen dat ouderen en mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking zo lang als mogelijk in hun eigen sociale omgeving kunnen blijven wonen. Dat kan ook maar vergt fundamentele veranderingen die enige tijd nemen. De decentralisatie van de AWBZ gebruiken we om zorg en welzijn meer aan elkaar te verbinden. We gaan uit van eigen kracht, netwerk, familie, buurt en eventueel professional. Preventie wordt beloond. Gezondheidsbevordering is een belangrijk uitgangspunt.

Onze concrete actiepunten zijn:

- Samen met het Platform voor Gehandicapten en Senioren Nieuwkoop (PGSN) onderzoek opzetten en uitvoeren naar de behoeften en wensen van gehandicapten en senioren op het gebied van o.a. levensbestendige woningen, toegankelijke woonvormen, toegankelijkheid tot openbare gebouwen, winkels, publieke voorzieningen en ruimtes, openbaar vervoer, wegen en trottoirs;
- In overleg met PGSN een uitvoeringsplan opstellen om deze barrières voor toegankelijkheid en gebruik te slechten;
- dienstverlening via het Trefpunt Welzijn wordt, in combinatie met onafhankelijke en laagdrempelige dienstverlening door de gemeente en andere instanties, in meerdere kernen op goed bereikbare plaatsen aangeboden;
- reguliere ontmoetingsmiddagen van deze doelgroep met adviseurs en consultants;
- een budget om vrijwilligerswerk en mantelzorg te stimuleren, coördineren en ondersteunen;
- samenwerking met andere gemeenten om kosten en bureaucratie te verminderen;
- bevorderen van kleinschalig openbaar vervoer op maat voor deze doelgroep;
- voor ouderen wordt naar behoefte schriftelijke of gesproken informatie beschikbaar geteld;
- aanbieden van een preventief programma voor gezondheidsbevordering door samenwerking van zorgverzekeraars, wijkverpleegkundige, huisartsen, gemeente en ziekenhuizen.
- experimenten en proeftuinen door vernieuwingsnetwerken en zelforganiserende teams van professionals om de kwaliteit van leven te verbeteren tegen lagere kosten.

BOX: Mienskipsssoarch

Zorgen voor kwetsbare mensen zodat zij zo lang mogelijk regie over hun eigen leven kunnen houden. Dat is het achterliggende idee van stichting 'Mienskipsssoarch' (vertaald: gemeenschapszorg). Hiervoor worden de 'meitinker' en de 'freonskipper' ingezet. De meitinker is het eerste aanspreekpunt en komt na een hulpvraag binnen 24 uur op huisbezoek om een oplossing voor de hulpvraag te bedenken. De freonskipper is iemand met een afstand tot de arbeidsmarkt die vervolgens ingezet wordt voor kleine diensten en structurele activiteiten in de dagopvang. Maatwerk, zelfregie en informele zorg zijn leidende principes bij stichting Mienskipsssoarch.

BOX: Mantelzorg Maatje

Mantelzorg kan zwaar zijn. Het combineren van zorg met werk en eventueel de opvoeding van kinderen. Daarom hebben mantelzorgers af en toe een steuntje in de rug nodig. De vrijwillige hulpdienst Eindhoven heeft daarvoor het project 'Mantelzorg Maatje' in het leven geroepen. Als maatje draag je niet de zorg voor de hulpbehoevende, maar werk je samen met de mantelzorgers aan tijd voor hem/haarzelf om de accu weer op te laden.

Meer informatie via: www.vhd-eindhoven.nl

3. Duurzame ontwikkeling van economie, ecologie en ruimte

3.0 Onze idealen

MPN en PN vinden duurzame ontwikkeling een kernwaarde. Die moet veel sterker aan het gemeentelijk beleid ten grondslag liggen. Mensen, bedrijven en ook overheden streven belangen, doelen en voordelen na. Maar daar zitten ook altijd nadelen aan vast. Die voor- en nadelen raken in steeds sneller tempo scheef verdeeld. De nadelen worden vaak afgewenteld op delen van de leefomgeving waar niemand zich eigenaar van voelt zoals milieu, natuur, biodiversiteit, klimaat. Of komen terecht bij de zwakkeren en kansarmen in de samenleving, of bij toekomstige generaties. Daarom heeft duurzame ontwikkeling behalve een economische en ecologische, ook altijd een sociale component. Steeds meer rapporten wijzen erop dat onze welvaartsgroei daardoor al jaren niet positief is, maar negatief.

Duurzame ontwikkeling betekent voor ons dat we in ons economisch handelen met elkaar enerzijds zo goed mogelijk alle behoeften vervullen en anderzijds genoemde afwentelingsmechanismen verminderen en minder scheef verdelen. Het betekent ook dat wij de kwaliteit van onze economisch schaarse, ecologisch kwetsbare en landschappelijk unieke ruimte in het Groene Hart willen handhaven en verbeteren. Om dat te bereiken willen wij dat gemeentelijke plannen niet alleen aan een financiële toets, maar ook aan een duurzaamheidstoets worden onderworpen.

Duurzame ontwikkeling heeft betrekking op diverse terreinen van ons maatschappelijk leven. Dat betreft de kwaliteit van het Groene Hart; van natuur, landschap en recreatie; van milieu en energie; bouwen en wonen; landbouw en (glas)tuinbouw; industriële bedrijvigheid; mobiliteit, infrastructuur en verkeersveiligheid.

Het bereiken van duurzame ontwikkeling vraagt nieuwe manieren van besturen en beleid maken. Dat vraagt een meer integrale aanpak van samenhangende vraagstukken. Zowel van productie-consumptie ketens als van gebiedsfuncties. Die systemen hebben vaak andere grenzen dan de ruimtelijke en bestuurlijke grenzen van de gemeente. Zo is Greenport Aalsmeer het systeem van de sierteelt en is wat in onze gemeente gebeurt daar onderdeel en ook afhankelijk van. Daarom moet veel meer dan nu over onze gemeentegrenzen heen worden gekeken. Daarmee verandert ook de samenstelling en participatie van betrokkenen (inwoners, organisaties, instellingen, bedrijven en overheden) bij deze vraagstukken. Evenals de werkwijze om te komen tot een gezamenlijke (beleids)agenda en de manier waarop dat met elkaar het beste kan worden georganiseerd en gerealiseerd: van een vertikaal hiërarchische naar een horizontale netwerkaanpak.

3.1 Groene Hart

Het open landschap, de groene en natuurlijke omgeving en de cultuurhistorische elementen zijn unieke kwaliteiten van het Groene Hart. In de Structuurvisie 2040 van de gemeente is dat terecht ook aangegeven, maar nog onvoldoende uitgewerkt vinden wij.

Onze concrete actiepunten zijn:

- ontwikkelen van een aansprekende toekomstvisie gericht op de bescherming van de kwaliteiten van het Groene Hart en de mogelijke innovatiepaden daar naartoe;
- efficiënt en kwalitatief optimaal ruimtegebruik op bedrijventerreinen en in glastuinbouwgebieden door toepassing van de SER-ladder (ook over onze gemeente grenzen heen): eerst bestaande ruimte benutten, saneren, herstructureren en concentreren, daarna pas nieuwe uitleg. Dat geldt b.v. voor Schoterhoek en Nieuw Amstel Oost;
- handhaving van bestemmingsplannen met nadruk op aanpak illegale bebouwing of bewoning;
- agrariërs inzetten bij landschapsbeheer en ruimte bieden voor het opzetten van recreatieve en/of andere inpasbare nevenactiviteiten;
- onderhouden en versterken van de Ecologische Hoofdstructuur en uitvoeren van de doelstellingen van Natura 2000 conform het beheerplan;
- duurzame mobiliteit: meer aandacht voor fiets en openbaar vervoer;
- laag bouwen binnen de bebouwde kom met behoud van het dorpse karakter;
- daar waar te saneren of verplaatsen glas een nieuwe bestemming krijgt, willen we het veenpolderlandschap zoveel mogelijk herstellen.

3.2 Natuur, landschap en recreatie

Behoud en ontwikkeling van een gevarieerde natuur vinden wij belangrijk; zowel uit oogpunt van biodiversiteit, als om van te genieten en in te recreëren. Wij willen dat de gemeente zich voor het behoud van onze waardevolle landschappen actief inzet door een goede uitvoering van de beheerplannen. Wij willen recreatie stimuleren, niet slechts als inkomstenbron, maar vooral ook ter versterking van cultuur en kunst en het daarop gericht toeristisch aanbod.

Onze concrete actiepunten zijn:

- wij willen samenwerking van provincie en gemeente met alle betrokken gebiedspartners rond de Nieuwkoopse plassen om de beheerplannen van Natura 2000 te realiseren;
- wij willen de bruikbaarheid van de Langeraarse plassen als recreatie- en Natuurgebied verbeteren;
- wij verwelkomen recreatieve initiatieven zoals een jachthaven Aarweide die aansluit op de doorgaande vaarroutes;
- de landelijke inbedding van het bedrijventerrein aan de Amstelkade in Woerdense Verlaat vinden wij belangrijk;
- om de uitstraling van voormalige boerderijen en agrarisch opstallen te behouden wordt in bestemmingsplannen de mogelijkheid geboden voor bestemmingen als burgerwoning, zorgboerderij, groepsaccommodatie en kleinschalige milieuvriendelijke bedrijfsvestiging en opslagruimte;
- de gemeente stimuleert en ondersteunt zo nodig verenigingen voor natuureducatie;
- de gemeente bevordert de aanleg en promotie van regionale fietsroutes en wandelpaden;
- wij zijn voorstander om de recreatieve functies van de Zuidhoek en het Meijepark te versterken; te denken valt aan een (jacht)haven voor kleinere bootjes ter plekke.
- de ontwikkeling van het Meijepark, als openbaar recreatiegebied aan de Nieuwkoopse Plassen moet voortvarend ter hand worden genomen;
- uitbreiding van rustige vaarroutes in het Nieuwkoopse Plassengebied is zeer wenselijk en moet ook mogelijk gemaakt worden. Te denken valt aan een doorsteek van Noordeinderplas naar de Meije en verdere toegang tot de Meesloot
- wij stimuleren de ontwikkeling van kleinschalige recreatieve transferpunten;
- wij bepleiten de aanleg van voldoende recreatieve parkeerplaatsen, bijv. In Woerdense Verlaat en Noorden;
- wij willen een veilige openbare zwemplek plus zwemsteiger in Noorden realiseren;
- wij zijn voorstander van kleinschalige verblijfsmogelijkheden bijv. rond het Nautisch centrum;
- wij zijn voor maatregelen om overlast door motorrijders in de Meije te verminderen.

3.3 Milieu en energie

MPN en PN willen een actief milieubeleid. Bodem, water, lucht, geluid, biodiversiteit en klimaat staan nog teveel onder druk. Voor een deel liggen de bronnen daarvan binnen de gemeente en kan en moet de gemeente daar beleid voor ontwikkelen. Voor een ander deel liggen die bronnen buiten onze gemeente en is beleidsafstemming met andere overheden en partijen noodzakelijk. Onze inzet is ook dat gemeentelijk beleid geen aanleiding meer mag zijn tot extra belasting op het milieu, door welke gemeentelijke maatregelen dan ook, zonder dat tegelijkertijd op andere punten de milieubelasting minstens evenzeer afneemt.

Onze concrete actiepunten zijn:

- wij willen investeren in duurzame energie en stevige stappen zetten op weg naar een energie en CO₂-neutrale gemeente;
- wij willen sterk inzetten op duurzaam bouwen en ernaar streven dat alle nieuwbouw over enkele jaren maximaal energiezuinig is. Dat geldt voor scholen, kantoren, bedrijfsgebouwen, woningen en overheidsgebouwen;
- bij renovaties van al deze gebouwen worden deze energiearm ingericht en voorzien van zuinige en duurzame energiesystemen;
- de gemeente stelt zichzelf als koploper op, waar een voorbeeldwerking van uit gaat. Dat doet zij door actief te investeren in het milieuvriendelijker en energiezuiniger maken van haar eigen activiteiten en eigendommen, waaronder in maximaal duurzaam inkopen van haar producten en diensten. Een elektrisch wagenpark hoort daartoe;

- bij aanbestedingen en in bestemmingsplannen worden als eis energiebesparende maatregelen opgenomen;
- de gemeente stimuleert lokale initiatieven bijvoorbeeld in de vorm van kleinschalige coöperatieve of gemeentelijke energiebedrijven voor decentrale duurzame energieopwekking;
- de gemeente gaat actief energiebesparende verlichting toepassen en stimuleren;
- met betrokken partijen die daaraan kunnen bijdragen en zo mogelijk met buurgemeenten wordt een goed meetbaar klimaatprogramma opgesteld en uitgevoerd;
- de eisen in milieu- en omgevingsvergunningen worden goed gecontroleerd en gehandhaafd;
- wij pleiten voor een gezamenlijk overleg van lokale milieugroeperingen, burgers en hun organisaties, bedrijven en gemeente over verdere ontwikkeling en goede uitvoering van het milieubeleid;
- de aanleg van een milieustation in het plasseengebied in Nieuwkoop vinden wij een goede zaak;
- wij willen schoon en gezond oppervlaktewater, mede door het realiseren van milieuvriendelijke systemen voor het gescheiden afvoeren van hemel- en rioolwater;
- wij willen afspraken met het afvalverwerkingsbedrijf om blijvend het reduceren, scheiden en hergebruiken van afval te stimuleren;
- openbaar groen in wijken en buurten en op bedrijventerrein en ecologische verbindingzones willen wij handhaven en zo mogelijk uitbreiden;
- duurzaam ondernemen stimuleren wij, om de milieubelasting door bedrijven terug te dringen, door kringlopen te sluiten en alle bijproducten maximaal te hergebruiken (circulaire economie);
- de gemeente speelt een actieve rol in de beïnvloeding van het beleid rond Schiphol: niet méér, maar minder geluidsoverlast, luchtverontreiniging en veiligheidsrisico's;
- binnen de kernen kunnen honden met begeleiders gebruik maken van de wandelvoorzieningen en voetgangersgebieden, maar wel aangeliind en met ruimplicht;
- de gemeente zorgt dat er in elke kern in elk geval uitlaatgebiedjes worden aangewezen, waar honden los mogen lopen.

3.4 Bouwen en wonen

MPN en PN hechten er aan dat woningen (en ook andere gebouwen) duurzaam worden gebouwd: van energiezuinig voor bestaande opstallen tot energieneutraal voor nieuwbouw en met duurzame materialen. Deze investeringen hebben een steeds kortere terugverdientijd en helpen de bouwwereld, de werkgelegenheid en duurzame groei.

Een belangrijke doelstelling van het volkshuisvestingbeleid vinden wij het bieden van passende huisvesting aan de inwoners van de gemeente. Voor starters (kopers en huurders), doorstromers (van kleinere naar grotere koopwoning of van huurwoning naar koopwoning), voor alleenstaanden en voor ouderen die hun huidige tuin/woning te bewerkelijk vinden of om andere redenen naar een appartement willen verhuizen (koop of huur). Daarbij vinden wij het essentieel de prijzen betaalbaar te houden en te zorgen voor voldoende sociale woningbouw.

Om dat mogelijk te maken geven wij hoge prioriteit aan het helpen lostrekken van de vastzittende woningbouwmarkt. De gemeente heeft haar bouwgronden afgeboekt op de waarde van vorig jaar. Dat heeft geen positief effect op de verkoopbaarheid. Er is meer nodig om de boel weer vlot te trekken. Namelijk door de prijzen van grond te verlagen naar de verwachtingswaarde van volgend jaar. Dat wil zeggen de grondprijs met b.v. nog 20% te verlagen en die dan geclausuleerd aan te bieden aan potentiële kopers, waaronder ontwikkelaars. Compleet met een kettingbeding over de stijgende opbrengst na verloop van jaren.

Daarnaast zijn grote inspanningen nodig om in de buurt van 25% sociale woningbouw te kunnen komen, nu Vestia zich terugtrekt uit Zevenhoven en Nieuwveen en haar woningvoorraad aan de hoogste bidder wil verkopen. Wij vinden dat de gemeente er alles aan moet doen om die voorraad niet zo maar verloren te laten gaan voor de volkshuisvesting. Omdat deze woningen op gemeentelijke erfpacht grond staan kan zij haar invloed doen gelden. Daarbij moeten ook alternatieve oplossingen worden onderzocht, w.o. nieuwe, extra investeringsmiddelen, maar ook zelfbouw/koop zoals in Almèren en Nijmegen wordt toegepast.

Onze concrete actiepunten zijn:

- wij willen op korte termijn de structuurvisie naar een met corporaties, bewonersorganisaties, bedrijven en gemeenten uitwerken naar een regionaal afgestemde woonvisie;
- op basis van die woonvisie met de woningcorporaties willen wij prestatie convenanten afsluiten;
- wij willen de woningbouwmarkt stimuleren door te werken met een toekomstige grondprijs;

- wij streven naar een evenwichtige ontwikkeling van de woningbouw gericht op een evenwichtige bevolkingsopbouw;
- voor ons heeft de huisvesting van starters, alleenstaanden, doorstromers en ouderen prioriteit;
- het gericht ontwikkelen van plannen om leegkomende karakteristieke oude gebouwen geschikt te maken voor bewoning beoordelen wij positief;
- nieuwbouwwoningen moeten voldoen aan het "Politiekeurmerk Veilig Wonen" en dienen zoveel mogelijk "Levensloopbestendig" te zijn zodat mensen in verschillende fasen van hun leven in hun woning kunnen blijven wonen;
- nieuwbouwwoningen dienen gerealiseerd te worden volgens het "WoonKeur basispakket" zo mogelijk aangevuld met het "Pluspakket Veiligheid";
- wij willen: - extra inspanningen om in de buurt te kunnen komen van 25% sociale woningbouw;
 - betaalbare huurwoningen voor minder draagkrachtigen en starters (max €600);
 - betaalbare koopwoningen voor minder draagkrachtigen conform Almère/Nijmegen;
 - betaalbare koopwoningen voor starters m.b.v. starterregelingen (ca. €150.000);
- er moet maximale aandacht zijn voor de leefomgeving (rust, ruimte, openheid, groen en veiligheid);
- wij willen een efficiënt en kwalitatief optimaal ruimtegebruik binnen de bebouwde kom, dat tevens leidt tot kwaliteitsverbetering van de woonomgeving;
- bewoners moeten zelf gaan bijdragen aan de vormgeving en onderhoud van hun omgeving; wijkbudgetten kunnen daarvoor ingezet worden;
- bouwen binnen de rode contour is ons uitgangspunt. Slechts in een enkel uitzonderingsgeval mag buiten de rode contour worden gebouwd (ruimte voor ruimte);
- wij zijn voorstander van duurzaam bouwen van woningen en willen dit ook bevorderen bij bedrijfsgebouwen, overheidsgebouwen en scholen;
- bij nieuwbouwprojecten wensen wij speciaal aandacht voor de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid voor mensen met functiebeperkingen;
- belangrijk vinden wij te zorgen voor voldoende groen om huis en in de wijk en voldoende parkeermogelijkheden;
- woningbouw willen wij niet meer uitsluitend aan de markt overlaten: de overheid stelt randvoorwaarden en burgers worden betrokken;
- het stimuleren van vraaggericht bouwen, waaronder zelfbouw en (collectief) particulier opdrachtgeverschap vinden wij belangrijk;
- wij pleiten voor regionale coördinatie van het migrantenbeleid t.a.v. de (tijdelijke) huisvesting.

BOX Wijkbudgetten

Inwoners weten als geen ander waar behoefte aan is en wat er mis gaat in hun wijk. Daarom is er in verschillende steden gestart met wijkbudgetten die de burger op kleine schaal de mogelijkheid geven om inspraak te hebben in wat er in hun wijk gebeurt. Wijkorganisaties of bijvoorbeeld dorpsraden beheren het geld en bepalen of een idee in aanmerking komt voor het wijkbudget. Naast het oplossen van problemen en knelpunten in de wijk, heeft deze wijkaanpak ook een sociale dimensie. Bewoners kunnen elkaar beter leren kennen en de sfeer in de wijk wordt beter door deze wijkaanpak.

Meer informatie via: www.verrijkwijk.nl, www.wijkaanaanpak.deventer.nl, www.leeuwarden.nl/wijkidee

BOX Leegstand van Zaken

Leegstand van Zaken is een collectief van professionals dat nieuwe creatieve verdienmodellen ontwikkelt voor het winstgevend maken van ruimte. Er wordt gewerkt vanuit het idee dat er in een tijd van recessie steeds meer behoefte is aan nieuwe concepten rondom bestaand vastgoed en leegstaande panden. Hierbij is het belangrijker om te kijken naar de bewonersbehoeften in plaats van naar de gebouwen.

Meer informatie via: www.leegstandvanzaken.nl

BOX Buurtwerk in ruil voor een woning

Dit is één van de projecten van de Academie van de Stad. Als sociale ondernemer wil de Academie van de Stad studenten laten bijdragen aan maatschappelijke projecten. In ruil voor het opzetten en uitvoeren van projecten in bepaalde wijken mogen studenten gratis in de betreffende wijk wonen. De studenten fungeren tegelijkertijd als voorbeeld voor alle andere jongeren in de wijk. De stedelijke vernieuwing en de nieuwe levendigheid in de wijk zorgen voor een win-win situatie.

Meer informatie via: www.academievandestad.nl

BOX Samen is het een Makkie

In de Amsterdamse Indische Buurt wordt hulp aangeboden in ruil voor Makkies. Je voert kleine werkzaamheden uit in de buurt, bijvoorbeeld door te koken voor daklozen, te helpen in een binnentuin of op bezoek te gaan bij mensen in het verzorgingstehuis. In ruil hiervoor krijg je Makkies. De Makkies zijn vervolgens te gebruiken voor diensten, producten of korting op producten in dezelfde buurt. Ze geven bijvoorbeeld toegang tot het zwembad, de bioscoop of de sportschool. Op deze manier gaan kleine organisaties en bedrijven in de wijk niet failliet en heeft iedereen in de wijk de mogelijkheid om deel te nemen aan leuke activiteiten in de wijk.

3.5 Landbouw en (glas)tuinbouw

MPN en PN willen een duurzame land- en (glas)tuinbouw die economisch efficiënt, ecologisch verantwoord, sociaal aanvaardbaar en toekomstbestendig is. De landbouw in het veenweide gebied van het Groene Hart heeft te maken met beperkingen die de bedrijfsvoering minder efficiënt maken. Brussel, rijk en provincie bieden maatregelen om dat te compenseren. Ook de gemeente kan daaraan bijdragen. De glastuinbouw in onze gemeente is onderdeel van Greenport Aalsmeer als samenhangend geheel van keten- en ruimtelijk systemen. Duurzame en toekomstbestendige ontwikkeling van glastuinbouw in onze gemeente heeft daardoor alleen kans van slagen in samenhang met en in de context van duurzame ontwikkeling van de Greenport. Greenport Aalsmeer streeft naar een transitie duurzame glastuinbouw. Wij willen dat onze gemeente daar proactief aan deelneemt in het belang van de tuinbouw en geen maatregelen moet treffen uit vermeend korte termijn eigenbelang die dat proces naar duurzame tuinbouw verstoren of frustreren. Dat betekent onder meer geen grootschalige ontwikkeling van glastuinbouw in Nieuw Amstel Oost, nu het aanbod van areaal de vraag fors overtreft.

Onze concrete actiepunten zijn:

- wij zetten ons in voor een aansprekend en richtinggevend toekomstperspectief voor de glastuinbouw als samenhangend geheel van keten- en ruimtelijke systemen die duurzaam en toekomstbestendig zijn. Dat betekent proactief participeren in en stimuleren van de transitie duurzame glastuinbouw in Greenport Aalsmeer, inclusief toepassing van de SER-ladder: eerst beschikbare ruimte benutten, verspreid liggend en vervallen glas saneren, verouderd glas herstructureren en nieuw glas concentreren, voordat nieuwe uitleg aan de orde is;
- omdat het aanbod van glasareaal de vraag fors overtreft, is grootschalige ontwikkeling van Nieuw Amstel Oost niet nuttig en niet noodzakelijk. Daarbij vinden wij nieuwe grootschalige kassencomplexen niet verenigbaar met het bijzondere karakter van en met duurzame gebiedsontwikkeling in dit deel van het Groene Hart;
- wij willen agrariërs stimuleren om hun bedrijfsvoering duurzamer te blijven maken; daarin passen geen megastallen;
- het creëren van ruimte voor agrariërs om extra inkomsten te verkrijgen uit passende nevenactiviteiten willen wij stimuleren.

3.6 Industriële- en dienstverlenende bedrijvigheid

MPN en PN kiezen er voor om geleidelijk onze industriële bedrijvigheid zoveel mogelijk op de bestaande drie grote centrale terreinen in Nieuwkoop, Nieuwveen en Ter Aar te concentreren en deze terreinen daartoe te herstructureren. We willen die meer geschikt maken voor lokaal gebonden, daar al gevestigde en elders nog uit te plaatsen, hoogwaardige en duurzame bedrijvigheid. Zo kunnen we ook meer ruimte geven aan milieu, landschappelijke waarden en woon- en leefomgeving.

Onze concrete actiepunten zijn:

- wij geven prioriteit aan de revitalisering van bestaande bedrijventerreinen vóórdat nieuwbouw of uitbreiding plaats vindt, conform de SER-ladder. Voor nieuwe bedrijfspanden kan van de initiatiefnemer geëist worden oude te slopen als dit zou leiden tot nieuwe leegstand;
- herstructureren van bestaande bedrijventerreinen en ruimte creëren voor starters en voor uit de kernen en linten te plaatsen bedrijvigheid heeft onze voorkeur;
- wij maken het voor starters makkelijker om een bedrijf aan huis te beginnen;
- wij wensen geen uitbreiding van bedrijvigheid die niet past in of bijdraagt aan duurzame ontwikkeling in het Groene Hart. Om zulke uitbreiding mogelijk te maken ligt uitplaatsen naar goed ontsloten moderne terreinen in Alphen, Leiden, Bodegraven of Woerden voor de hand;

- in onze gemeente mogen de winkels op zondag open conform de mogelijkheden van de Winkelsluitingstijdenwet;
- bij grootschalige openbare werken (bijvoorbeeld als wegen worden afgesloten) vinden wij bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie belangrijke toetsingscriteria zodat ondernemers en burgers niet onnodig worden gehinderd;
- de planning van werkzaamheden aan ondergrondse leidingen en buizen stemt de gemeente goed af met de verschillende eigenaren om de frequentie daarvan te verminderen, de schade te beperken en hinder voor de omgeving te beperken;
- gezien de maatschappelijke betekenis van en de toenemende behoefte aan steeds intensiever gebruik van digitale informatie, ontwikkelt de gemeente breedbandbeleid (internet, WiFi, digitale diensten) dat zich richt op woningen, instellingen en bedrijven die nog niet aangesloten zijn op snel en toekomstvast breedband/glasvezelkabel;
- voor onze regio ontwikkelen we een strategie om de bouw, een belangrijke banenmotor, te stimuleren. We zetten alle landelijke regelingen lokaal in en maken afspraken met bouwondernemers en woningcorporaties. Isolatieprogramma's en duurzame energie en materialen maken daar deel van uit.
- we stimuleren hoogwaardige, kennisintensieve bedrijvigheid met hoge toegevoegde waarde;
- wij willen nauwe samenwerking in onze regio tussen onderwijs- en andere instellingen, overheden en bedrijven, om de discrepantie op de arbeidsmarkt tussen toenemende werkloosheid enerzijds en een tekort aan mensen, zoals in de zorg en techniek anderzijds, op te lossen;
- wij ondersteunen in dat verband de activiteiten van de Groene Hart Academie.
- wij werken samen met ondernemend Nieuwkoop, waaronder Het Actieve Groene Hart, om bedrijvigheid en economie duurzaam te blijven versterken.

3.7 Mobiliteit, infrastructuur en verkeersveiligheid

Goede bereikbaarheid, veilig verkeer, toegankelijk openbaar vervoer en vermindering van milieubelasting en CO₂-emissies, zijn voor MPN en PN belangrijke aspecten van duurzame mobiliteit. Een kwalitatief goed wegennet, dat optimaal wordt benut, dat zorgt voor een goede doorstroming en goed openbaar vervoer, dat voor de verschillende verkeersstromen en -deelnemers toegankelijk en veilig is, vinden MPN en PN essentieel voor de sociale en economische dynamiek in onze gemeente en regio.

Onze concrete actiepunten zijn:

- verkeersbeleid wordt in goed overleg met betrokken partijen en inwoners ontwikkeld;
- wij willen verbetering van het openbaar vervoer, zowel van de diensten als van de frequenties;
- bij wijzigingen in routes, haltes en frequenties van het openbaar vervoer, worden bewoners betrokken;
- wij willen een betere busverbinding tussen Ter Aar en Nieuwkoop/Nieuwveen;
- alle bussen en haltes zijn toegankelijk voor mensen met een handicap;
- wij willen verbetering van de diensten van de Regiotaxi door:
 - a. betere aansluiting bij het openbaar vervoer;
 - b. betere verbinding tussen Ter Aar en Nieuwkoop;
 - c. subsidie voor mensen die dat niet kunnen betalen;
- wij willen verbetering van het openbaar vervoer Woerdense Verlaat richting Mijdrecht en Breukelen;
- belangrijke (bovenlokale) voorzieningen zoals ziekenhuizen, specialistische hulp, nooddiensten (brandweer-politie-ambulances), gemeenteloketten etc. willen wij ook goed bereikbaar laten zijn/worden met openbaar vervoer of Regiotaxi;
- de tijdslimiet van nooddiensten moet tenminste worden gehaald;
- wij bepleiten een uitbreiding van het aantal oplaadpunten om het gebruik van elektrische auto's te stimuleren. De gemeente geeft het goede voorbeeld door bij vervanging over te gaan naar een elektrisch wagenpark;
- de eisen die de kwetsbaarheid en leefbaarheid aan het Groene Hart stellen maken de aanleg van nieuwe (provinciale) wegen door en rondom onze gemeente op voorhand niet gewenst; bovendien leidt dat tot een verkeer aanzuigende werking en biedt dat geen oplossing;

- wij vinden dat bij structureel toenemende en te hoge mobiliteit eerst zoveel mogelijk de oorzaken daarvan weggenomen moeten worden en vervolgens naar spreidingsmogelijkheden gezocht, voordat wijziging van de infrastructuur aan de orde is;
- doorgaand sluipverkeer willen we zoveel mogelijk weren uit kernen en over provinciale wegen geleiden;
- daar waar verbodsborden geplaatst worden (personenauto's / vrachtauto's e.d.) dienen aanwonenden en bezorgers ontzien te worden, door aan te geven dat die categorieën uitgezonderd zijn. Bovendien moet dan beter gehandhaafd worden;
- wij willen goede laad-en losvoorzieningen op belangrijke recreatiepunten;
- er dient een integrale afweging van de verkeersveiligheid plaats te vinden bij de (her-)inrichting van wijken;
- zonder dat dit ten koste gaat van speelruimte, kunst en groen, willen we parkeerproblemen in wijken oplossen door een beter ruimtegebruik;
- waar nodig willen we voorzieningen met een kort parkeer tarief in winkelgebieden om de doorstroomsnelheid te vergroten;
- een snelheidsbeperking van 30 km bij kruisingen van voet- en fietspaden en in onveilige woonwijken van onze 13 kernen vinden wij een absolute noodzaak;
- om de verkeersveiligheid rond scholen te verbeteren, overleggen schoolbesturen, ouders en gemeente over de wijze waarop veilige fietsroutes naar en autovrije zones rond de scholen worden gerealiseerd. Dat kan tevens het gebruik van de fiets bevorderen;
- wij wensen een verdere scheiding van langzaam en ander verkeer vooral waar schoolroutes in het geding zijn;
- de gemeente zorgt voor voldoende parkeerplaatsen voor houders van een gehandicapte parkeerkaart in winkelgebieden, bij sportcentra en culturele instellingen en alle andere plaatsen waar veel bezoekers komen;
- wij willen een maximumsnelheid tussen de dertien kernen van 60 km per uur invoeren, om de veiligheid voor aanwonenden te verhogen;
- snelheid beperkende maatregelen in Nieuwveen zijn noodzakelijk, maar we willen geen drempels wel sluizen;
- het uitbreiden van het netwerk van fietsroutes tussen de 13 kernen om de mobiliteit per fiets te vergroten vinden wij belangrijk;
- het aanleggen van wandelpaden in Korteraar, tussen de Veldweg en Korteraarseweg ter hoogte van het gemaal en van het Oude Kerkpad naar de Schilkerweg vinden wij een goed idee;
- dat geldt eveneens voor het aanleggen van een wandelpad kern Nieuwkoop naar Meije centrum;
- wij zijn voorstander om in Nieuwveen de wandelmogelijkheden/-paden uit te breiden: wij denken daarbij aan de Hoge Dijk, de golfbaan en meer mogelijkheden over de dijken; tevens willen we de behoefte aan ruiterspaden bezien;
- om voor het langzame verkeer zowel de sociale als de verkeersveiligheid te vergroten, willen we verlichting op de Hoge Dijk;
- wij bepleiten meer picknickbanken op wandelroutes in Nieuwveen;
- wij zijn voorstander van de uitbreiding van wandelpaden in de Meije.

4. Besturen en communiceren

4.0 Onze idealen

Onze samenleving verandert snel en ingrijpend. Mensen willen een aardige wereld, een veilige leefomgeving en een fatsoenlijk bestaan. En op hun manier willen zij daar ook aan bijdragen. Mensen zijn mondiger dan ooit tevoren en wensen serieus te worden genomen door politiek en overheid. Dat lijkt steeds moeilijker te lukken. Burgers hebben steeds meer het gevoel dat voor hen en over hen, maar zonder hen wordt besloten. In een tijd van ongekende communicatie mogelijkheden is dat niet uit te leggen of te verdedigen.

Daarbij komt dat ook onze maatschappelijke systemen het laten het afweten. De ene na de andere crisis treedt op. We zien bijvoorbeeld gigantische problemen in onder andere de financiële wereld, de zorg, de woningbouw en de economie. Ook het besturen en communiceren verloopt steeds stroever en problematischer. Vraagstukken blijken vaak zo complex en verweven en de achterliggende waarden, belangen en strevingen van betrokkenen zo verschillend, dat bevredigende oplossingen nagenoeg onmogelijk lijken. Het gevolg is dat de kloof tussen bestuur en burgers verder toeneemt en het vertrouwen in de politiek snel afneemt. Het blijkt dat de manier waarop we besturen en besluiten nemen niet goed overweg kan met complexe vraagstukken.

Die complexiteit maakt intensieve communicatie en goed overleg nodig. Door met de betrokkenen bij een vraagstuk te werken aan een aansprekend, richtinggevend en gedragen toekomstperspectief, is er een goede kans dat een stevige basis ontstaat voor een gedeelde probleemanalyse en daarmee van mogelijke – ook ongebruikelijke – oplossingsrichtingen. Dat is de basis voor een gezamenlijke inzet om die oplossingen ook te willen realiseren. In de zorg zijn succesvolle voorbeelden van deze aanpak. Met deze manier van aanpak wordt de kennis en de inzet van betrokkenen in de samenleving aangesproken en benut voor vraagstukken die de overheid niet alleen kan aanpakken.

Het gangbare openbaar bestuur heeft moeite met deze fundamenteel andere aanpak. Dat is ook begrijpelijk want participatie en netwerksturing vergen een andere houding, cultuur en werkwijze van politiek en overheid, dan de gebruikelijke manier van hiërarchisch organiseren en sturen.

MPN-PN vinden het belangrijk dat voor de verschillende vraagstukken van deze tijd die aanpak en sturingsvorm worden gekozen die daar het meest geschikt voor is. Daarom willen wij dat de gemeente beter en sneller leert schakelen tussen de verschillende sturingsvormen en daar ook de organisatorische en institutionele ruimte voor creëert. Dat betekent vooral leren loslaten om zo nieuwe verbindingen en initiatieven van burgers en hun organisaties, van instellingen en van bedrijven mogelijk te maken, die bijdragen aan een samenleving en leefomgeving waar ze zelf deel van willen zijn.

4.1. De burger centraal

In de politiek gaat het om het ontwikkelen van visies en maken van keuzes. Dit vereist dat bestuurders, politici en burgers elkaar serieus nemen, een vertrouwensbasis creëren en open en transparant met elkaar communiceren. Dat betekent wederzijds luisteren en informeren, gezamenlijk analyseren, nieuwe toekomstperspectieven schetsen, visies ontwikkelen en oplossingsrichtingen zoeken, door met elkaar verantwoordelijkheden en inzet te delen en verantwoording af te leggen.

Onze concrete actiepunten zijn

- bij hun beleid en de evaluatie daarvan besteden college en raad expliciet aandacht aan een open en transparante communicatie met burgers;
- de gemeente ondersteunt initiatieven in het kader van Nederland in Dialoog. Daardoor ontstaan nieuwe verbindingen tussen mensen, nieuwe inzichten en nieuwe impulsen voor individuele activiteiten en gezamenlijke maatschappelijke initiatieven;
- bij complexe vraagstukken wordt veel tijd ingeruimd om in goed overleg met betrokkenen tot een robuuste en realiseerbare agenda te komen. Dat geldt niet alleen voor de gemeente zelf, maar ook voor betrokken instellingen, b.v. onderwijs, zorg, welzijn, woningbouwcorporaties, etc.;
- college en raad moeten voor verschillende soorten vraagstukken de juiste sturings- en participatievormen leren inzetten en daartussen leren schakelen;
- presidium en raad bepalen bij elk vraagstuk welke sturings- en participatievorm daar het beste bij past;

- burgers, instellingen en bedrijven worden goed geïnformeerd over het waarom, het hoe en het wat van de gekozen sturings- en participatievorm, om te bereiken dat verwachtingspatronen realistisch blijven;
- de verdere uitwerking van de structuurvisie in deelvisies en het ontwikkelen van dorpsvisies heeft bij ons prioriteit;
- bij oriënterende bijeenkomsten worden alle relevante betrokkenen bij een onderwerp uitgenodigd om mee te denken en te praten. Daartoe ontvangen zij vooraf alle informatie die belangrijk is om volwaardig mee te kunnen doen. Zij kunnen ook zelf discussiemateriaal inbrengen;
- in navolging van andere gemeenten willen we dat burgers het initiatiefrecht krijgen. Dat is het recht van burgers om onderwerpen op de politieke agenda te zetten;
- ook willen we dat initiatieven van burgers die bijdragen aan de kwaliteit van hun leefomgeving, serieus worden gezien en zo mogelijk gefaciliteerd. Daartoe komt er een loket voor burgerinitiatieven;
- alle documenten die betrekking hebben op college- en raadsvergaderingen zijn openbaar, met inachtnaam van artikel 25 van de Gemeentewet en artikel 10 van de Wet Openbaarheid van Bestuur – en via de website van de gemeente voor eenieder beschikbaar;
- de gemeente creëert een e-mail service voor burgers, om hen in de gelegenheid te stellen zich naar wens te abonneren op die elektronische documenten van raad, college en voorlichtingsdienst, die zij interessant vinden;
- de gemeenteraad dient over een eigen budget te beschikken ter ondersteuning van het raadswerk. Dit, om contacten met burgers in verschillende vormen – waaronder discussieavonden, werkbezoeken, workshops – beter te kunnen onderhouden en versterken;
- fracties en raad worden in de gelegenheid gesteld om het gemeentehuis te gebruiken voor openbare bijeenkomsten. Het gemeentehuis vormt het centrum van de gemeentepolitiek en is daarmee bij uitstek de plek om met burgers te communiceren;
- onze burgers moeten voor advies terecht kunnen bij een Sociaal Raadsman. Die voorziening kan het beste ondergebracht worden bij de trefpuntloketten;
- de gemeente brengt de Regionale Ombudscommissie, als voorziening voor onheus of onjuist behandelde burgers, op een actieve manier onder de aandacht van haar burgers;
- regels en procedures zijn er in principe niet voor niets. Maar soms zijn ze overbodig geworden, te ingewikkeld, intern tegenstrijdig, betuttelend, of een barrière voor politieke besluitvorming, bestuurlijke vernieuwing en participatie. Wij willen een concreet onderzoek naar mogelijke vermindering van regeldruk en stroomlijning van procedures en besluitvorming daarover.

4.2 Duale verhoudingen tussen College en Gemeenteraad.

Duaal besturen betekent voor ons dat de gemeenteraad zich niet meer opsplijt in coalitie- en oppositie partijen, maar als gezamenlijke partijen een eigen en zelfstandige rol speelt ten opzichte van het college. Naar analogie met het landelijk bestuur betekent dit een feitelijke scheiding tussen de kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraad aan de ene kant en de uitvoerende taak van het college van B&W aan de andere kant.

Onze concrete actiepunten zijn:

- de Gemeenteraad stuurt vooral op hoofdlijnen. Hij stelt kaders op waarbinnen de uitvoering door het college dient plaats te vinden en controleert uitvoering;
- het nieuwe College van B&W streeft naar een goed draagvlak in de samenleving en in de raad. Dat laatste kunnen wisselende coalities zijn;
- college en Raad maken bij elk relevant beleidsdossier de bestuurlijke aanpak onderdeel van beraadslaging, om de relatie met en betrokkenheid van inwoners beter vorm en inhoud te geven. Kern moet zijn het vertrouwen tussen burgers en overheid te herstellen, om met elkaar de dingen zo goed mogelijk te doen;
- raadsprogramma + collegeprogramma worden niet in achterkamertjes door enkele partijen opgesteld, maar op basis van brede discussies op hoofdlijnen in de raad. Geen dichtgetimmerde programma's, maar ruimte voor inbreng van burgers, van nieuwe ervaring en inzichten en van veranderende omstandigheden;
- oriënterende bijeenkomsten zijn bij uitstek gelegenheden om met betrokken burgers, instellingen en bedrijven een vraagstuk te verkennen. Zeker als begin van een agenderingsproces. Maar dat kan ook in een latere beleidsfase nuttig en wenselijk zijn. Wij vinden dat hier vaker gebruik van moet worden gemaakt;

- meningvormende bijeenkomsten zijn bedoeld voor debat en meningsvorming tussen fracties om tot meerderheden te komen. Dat werkt inhoudelijk niet wanneer coalitiefracties hun mening niet in samenspraak met andere partijen willen vormen, maar met het college afstemmen en dichttimmeren. En dat werkt procedureel niet wanneer de agenda uit collegestukken bestaat die niet meer gewijzigd kunnen worden en enkele weken later in een besluitvormende raad moeten worden vastgesteld. Wij willen dat veranderen en verbeteren.

4.3 Kwaliteit van de gemeentelijke organisatie

De gemeentelijke overheid is in verandering. Als gevolg van veranderingen in de samenleving dient de organisatie wat betreft dienstverlening een verdere omslag te maken van aanbodgericht naar vraaggericht werken, waarin de behoeften van inwoners centraal staan. Dit betekent dat de gemeentelijke organisatie zich flexibel moeten richten op de grotere en veranderende rol van burgers bij zowel dienstverlening als beleidsprocessen.

Onze concrete actiepunten zijn:

- wij zetten in op een verdere omslag van de organisatie van aanbod naar vraaggerichte dienstverlening op maat;
- een goede samenhang tussen belangrijke bedrijfsprocessen: dienstverleningsconcept, digitalisering en informatisering vinden wij heel belangrijk;
- het leren schakelen tussen verschillende sturingsvormen en participatieprocessen voor de verschillende vraagstukken heeft onze specifieke aandacht;
- opleiden en (om)scholen van medewerkers voor veranderende en of andere functies en taken (met name in de beleidskern) heeft prioriteit. Dat bevordert ook doorstroom en groeimogelijkheden;
- wij wensen een voldoende budget voor opleiding en ontwikkeling;
- een substantiële reductie van de inhuur van externen door om- en bijscholing, door uitwisseling, door het intergemeentelijk opzetten van regionale pools van deskundigen en door het betrekken van deskundige burgers, is onze inzet;
- het functioneren van het gemeentelijke ondernemersloket wordt samen met de lokale ondernemers en hun vertegenwoordigers de komende periode geëvalueerd
- de gemeente heeft een voorbeeldfunctie bij het in dienst nemen van mensen met minder kansen op de arbeidsmarkt, zoals mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking, nieuwe Nederlanders, vrouwen en ouderen. De gemeente streeft ernaar 5 % van het personeelsbestand te reserveren voor mensen met een arbeidshandicap. Waar nodig worden werkplekken aangepast;
- de gemeente geeft ook het goede voorbeeld door stageplekken voor jongeren aan te bieden.

4.4 Handhaven waar nodig en mogelijk

Handhaving van regels is belangrijk voor het vertrouwen van burgers in hun gemeentebestuur, omdat het willekeur voorkomt. Wanneer er niet goed wordt gehandhaafd, kan dat burgers duperen die zich wel aan de regels houden en anderen bevoordelen die het niet zo nauw met die regels nemen. Belastingregels zijn daar een goed voorbeeld van, maar ook milieu- en veiligheidsregels.

Onze concrete actiepunten zijn:

- handhaving wordt zo ingericht dat overtreders worden aangepakt, maar de grote groep van goedwillenden positief wordt benaderd. Dat vraagt om een houding van de ambtelijke dienst die niet bij voorbaat uitgaat van slechte bedoelingen van burgers;
- handhaving dient in een zo vroeg mogelijk stadium plaats te vinden. Voorkomen dient te worden dat overtredingen traag en laat worden aangepakt waardoor ze moeilijk zijn terug te draaien;
- plaatselijke verordeningen en andere lokale regelgeving moeten vooral regels bevatten die niet alleen nuttig en noodzakelijk, maar ook controleerbaar en handhaafbaar zijn;
- de overheid moet zelf het goede voorbeeld geven. Wij vinden daarom dat de gemeente snel en in elk geval binnen de gestelde termijnen moet handelen. Dit, om te voorkomen dat burgers onnodig worden gedupeerd;
- vermindering van administratieve lasten is een complex beleidsproces dat we hoog op de beleidsagenda willen houden.

5. Middelen

5.0 Onze idealen

Niet alleen de gemeente zet middelen in om doelen in de samenleving te realiseren: ook burgers, bedrijven, instellingen, maatschappelijke organisaties en andere overheden doen dat. Met elkaar kan dat op verschillende beleidsterreinen veel beter worden afgestemd en tot een aanzienlijke beleidsverbetering leiden. Daarbij komt dat alle voornoemde participanten niet alleen financiële, maar ook andere middelen ter beschikking hebben om beleid uit te (doen) voeren. Daarbij kan gedacht worden aan personeel, huisvesting, materieel, technieken & technologie, kennis & kundes, informatie & communicatie. Maar wellicht nog belangrijker zijn andere manieren van organiseren, werken en sturen in onze participatie- en netwerksamenleving. Anders dan de natuurlijke reflex van de (gemeentelijke) overheid, namelijk om van alles te willen regelen en financieren, vraagt die andere manier van besturen vooral het omgekeerde: namelijk fysieke, organisatorische en institutionele ruimte creëren voor nieuwe initiatieven en gezamenlijke inzet vanuit de samenleving. Systeeminnovaties en transities vragen daar om. Deze andere manier van besturen levert grote voordelen op: vermindering van bureaucratie, betere methoden en technieken, ontlasting van professionals van administratieve taken en kwaliteitsverbetering van het werk, bijdragen vanuit het zelforganiserend vermogen van de samenleving en tegelijk aanzienlijke financiële besparingen. Daardoor ontstaat een compleet andere verhouding tussen financiële en andere instrumenten en tussen overheidsinzet en bijdragen vanuit de samenleving. De relatie tussen beleidskwaliteit en middeleninzet betreft dus veel meer dan regels handhaven en de financiën en begroting van de gemeente beheren. Een en ander betekent dat de gemeentebegroting in samenhang met de inzet van andere gemeentelijke middelen en met de middeleninzet van derden moet worden gezien, maar tegelijk ook op orde gebracht.

5.1 Samen-werken

Complexe vraagstukken kan de overheid niet alleen aanpakken. Op belangrijke terreinen, zoals de transities in de zorg, wordt van de overheid intussen een andere beleidsinzet en een andere manier van werken en organiseren verwacht. Dat vraagt om verandering van verticale hiërarchische naar horizontale netwerk sturing. Het gaat daarbij ondermeer om veranderingen en verbeteringen die leiden tot minder bureaucratie, tot minder administratieve lasten, tot toenemend zelforganiserend vermogen en daarmee zowel tot kwaliteitsverbetering van die zorg als tot aanzienlijke besparingen. Dat geldt ook voor andere complexe vraagstukken.

Bij de uitvoering van de drie transities in de zorg verwachten we dat er na een periode van opstart en gewenning belangrijke voordelen te behalen zijn. Wij denken namelijk dat we deze taken efficiënter kunnen uitvoeren dan de rijksoverheid denkt. Daarvoor is wel nodig dat de bureaucratie aangepakt wordt en er zo efficiënt mogelijk gewerkt wordt. Probleem is echter dat het rijk per direct inverdieneffecten inboekt, terwijl gemeenten een aantal jaren nodig hebben om die te kunnen realiseren. De tijdelijke tekorten die daardoor ontstaan vatten wij op als investeringen die belangrijke inverdieneffecten opleveren en derhalve niet als bezuinigingen gecompenseerd dienen te worden.

Onze concrete punten zijn:

- de tijdelijke tekorten die ontstaan in de aanlooperperiode van de drie decentralisaties in het sociaal domein, moeten opgevat worden als investeringen die belangrijke inverdieneffecten opleveren en die we daarom niet in de vorm van bezuinigingen willen compenseren. Die tekorten mogen zeker niet ten koste gaan van degenen voor wie die middelen bedoeld zijn. Daar dienen elders op de begroting voorzieningen voor te worden getroffen;
- Veranderingen van beleid zullen zeker ook worden gerealiseerd door onze ambtenaren ander werk te geven en anders te laten werken. Dit vereist enerzijds een flexibel en daarbij goed opgeleid personeelsbestand en anderzijds een goede analyse van wenselijke veranderingen van de omvang van dat bestand;
- Wij willen vooral slim samenwerken met de inwoners en groepen van inwoners van Nieuwkoop. Daarom willen we zo snel mogelijk een bedrag vrijmaken om mensen met innovatieve ideeën te ondersteunen bij het uitwerken van hun voorstellen;
- We moeten ook slimmer werken in samenwerking met onze inwoners en leveranciers van diensten, uiteenlopend van de SVHW, milieudienst, veiligheidsregio, zorgaanbieders om kostenbesparingen te realiseren;

- Om ook de komende 8 jaar een evenwichtig begrotingsbeeld te realiseren willen we dat een strategische heroriëntatie op de rol van de gemeente in de lokale samenleving plaats vindt. Er zullen dan andere arrangementen ontstaan tussen inwoners, bedrijven, instellingen en gemeente;
- Samen met alle relevante partijen, (inwoners, bedrijven en instellingen) willen we een traject starten om die heroriëntatie handen en voeten te geven.

5.2 De begroting als instrument voor politieke besluitvorming

Een sluitende meerjarenbegroting moet niet uitgangspunt van beleid zijn, maar het resultaat van weging en keuzes tussen beleidsopties. Daarvoor is een visie en analyse nodig van de relatie tussen gewenste sturingsvorm en de benodigde instrumenteninzet, waaronder een analyse van de effectiviteit van financiële en andere mogelijke instrumenten. Dat ontbreekt nog. Het ontbreken daarvan klemt temeer in deze periode van economische crisis. Als gevolg van die recessie worden gemeenten bovendien gekort op de algemene uitkering en heeft onze gemeente ook zwaar moeten afschrijven op haar grondexploitaties.

Welk beleid wil MPN-PN om die mindere inkomsten op te vangen?

De afgelopen jaren is er voortdurend sprake geweest van het opschonen van de gemeentelijke begroting. Steeds meer werd en wordt de nog aanwezige lucht uit de begroting geperst, worden financiële verordeningen aangepast en wordt er - vooralsnog vrij pijnloos – bezuinigd. Wij zien ook andere opties dan bezuinigingen om verwachte verdere druk op de begroting op te kunnen vangen. Want bezuinigen is niet onze eerste optie. Zeker niet met de kaasschaaf en ook niet in de vorm van betrekkelijk kleine bedragen die van grote betekenis zijn in het sociale leven van inwoners.

Onze eerste optie is anders besturen. Dit vergroot niet alleen het sturend vermogen en de kwaliteit van beleid, maar leidt onder meer ook tot aanzienlijk minder bureaucratie en administratieve lasten en tot aanzienlijke besparingen.

Onze tweede optie is investeren in kostenbesparende maatregelen die zich terugverdienen. Daarvoor willen we tijdelijk een deel van de reserves aanspreken.

Een derde optie is om beleid te faseren of te versnellen, wanneer dat kostenbesparend werkt.

De vierde optie is om taken te verminderen die weinig nadelige effecten hebben op het voorzieningenniveau.

Als vijfde optie moet als gevolg van zulke veranderingen ook gekeken worden naar verandering (meer procesgericht en minder op nota's en politieke besluitvorming) en mogelijke verkleining van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie.

Tenslotte komen als zesde optie ook verdere bezuinigingen op grond van beleidsprioritering in beeld.

Onze concrete actiepunten zijn:

- om kortingen en afschrijvingen op de begroting op te vangen is niet bezuinigen onze eerste optie, maar anders besturen;
- bezuinigen willen we niet met de kaasschaafmethode, maar door beleidsprioritering. Te beginnen met de hierboven genoemde prioritaire opties. Financieel zwakkeren in de samenleving en zwakke waarden in de leefomgeving worden bij deze operatie zoveel mogelijk ontzien;
- wij kiezen voor een duidelijke, deugdelijke opzet en behandelingsprocedure van de programmabegroting;
- de gemeente zorgt er voor dat de gemeentelijke begroting financieel doorzichtig, begrijpelijk en consistent is en dat onnodige systeemwijzigingen worden vermeden;
- de auditcommissie speelt een cruciale rol bij de behandelprocedure van de begroting en versterkt zo de duale relatie tussen college en raad. Daar hoort bij dat de raad ook door het jaar heen snel inzicht krijgt in over- en onderschrijdingen. Voorts dient zij de financieel-technische vragen en problemen voor haar rekening nemen, zodanig dat het raadsdebat daarmee niet meer wordt belast
- de meerjarenbegroting moet structureel sluitend zijn.

5.3 Financiële middelen

De gemeente krijgt middelen tot zijn beschikking om doelen te bereiken. De herkomst van die middelen is divers. De grootste stroom is de algemene uitkering die de rijksoverheid verstrekt. Daarnaast zijn er een aantal doeluitkeringen, al dan niet opgenomen in de algemene uitkering. Verder heeft de gemeente opbrengsten uit belastingen, heffingen en leges. Tenslotte beschikt de gemeente over verschillende vormen van vermogen (aandelenpakketten, obligaties e.d.) die dividend dan wel rente opleveren.

Veelal is de begroting een doorrekening van het bestaande beleid, waarin begrotingsregels en procedures centraal staan. Tot nog toe was in dat denken een sluitende begroting het doel van het begrotingsproces. Wij zijn van mening dat een meerjarenbegroting het resultaat moet zijn van beleidsafweging en –prioritering en de uitvoering daarvan. Dat wordt eens te meer noodzakelijk omdat de komende jaren de resultaten van de drie decentralisaties naar de gemeente toekomen. Daar worden middelen bij geleverd, maar de rijksoverheid heeft daar een forse efficiencykorting op gelegd. Daarmee krijgt de gemeente veel meer taken, maar fors minder geld om die uit te voeren. Omdat de zorgtransities enige jaren vergen om navenante inverdieneffecten te realiseren, zet dit de begroting onder druk en moeten daarin keuzes worden gemaakt. Wij kiezen ervoor deze als investeringen op te vatten die inverdieneffecten genereren en niet als een korting op de middelen en voorzieningen voor de mensen die ze juist nodig hebben.

Het is de bedoeling dat de gemeente in principe een meerjarige sluitende begroting heeft. Dat is beter te realiseren wanneer er door de jaren heen geen grote fluctuaties optreden en wanneer er buffers zijn om die op te vangen.

Maar onze gemeente heeft in 2009 forse risico's genomen met het besluit om de tuinders in de Noordse Buurt uit te kopen. Dit mede om de natuurwaarde van dit deel van de gemeente te versterken. Om dit te financieren heeft de gemeente Nieuwkoop subsidie ontvangen en bouwrechten voor 430 extra woningen. De gemeente heeft hiervoor gronden aangekocht. Echter door de bouwcrisis zullen de gedachte winsten van 43 miljoen niet worden gehaald. Wij willen zo snel mogelijk een realistische aanpak van dit probleem. Dat kan bijvoorbeeld door de gronden aan te bieden tegen de zgn. prijs van morgen in plaats van die van gisteren. Dat zorgt er voor dat er sneller bouwplannen zullen worden ontwikkeld en investeringen kunnen worden terugverdiend. De afgewaardeerde grondposities herbergen nog wel een potentieel vermogen, maar die zullen de komende 8 tot 10 jaar naar ons oordeel nog niet gerealiseerd kunnen worden. Daarbij moet het risicobeheer in de grondexploitaties ook de komende jaren uitermate scherp blijven, om (te) grote schokken in de liquiditeits- en vermogenspositie van de gemeente te vermijden.

Ook vinden wij het van belang dat de lasten voor de burgers geen grote schommelingen vertonen. De afgelopen jaren is het gelukt om - afgezien van verschillen als gevolg van taxaties voor de onroerende zaak belasting - een gelijkmatig lastenbeeld te realiseren. Wij willen dat de komende periode ook voortzetten. Een en ander betekent dat de belastingen ten hoogste meegroeien met de inflatie en dat heffingen en leges zoveel mogelijk kostendekkend zijn.

Onze concrete punten zijn:

- een scherp risicobeheer in de grondexploitaties blijft noodzakelijk;
- met nieuwe projecten en investeringen mogen de financiële risico's niet nog verder toenemen;
- de daadwerkelijke lasten voor burgers stijgen maximaal niet meer dan het inflatietempo. Onze inzet is de woonlasten te verlagen naar het gemiddelde niveau in deze regio;
- de afvalstoffenheffing en rioolheffing blijven kostendekkend. Ook andere heffingen en leges moeten zoveel mogelijk kostendekkend zijn. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de begrafenisrechten;
- door de kosten van afvalverwerking te verminderen en de besparingen in mindering te brengen op de afvalstoffenheffing, willen we de druk op de woonlasten verminderen;
- inwoners willen we niet meer laten betalen voor dienstverlening dan strikt noodzakelijk is, maximaal kostendekkend dus. Door een efficiëntere dienstverlening willen we goedkoper worden;
- wij willen een voortvarende aanpak van de zorgtransities. Vanwege te realiseren inverdieneffecten kan dat de extra druk op de begroting sneller verminderen;
- de tekorten die ontstaan in de aanloop van de drie zorgtransities mogen niet ten koste gaan van degenen voor wie die middelen bedoeld zijn. Daar willen we elders op de begroting voorzieningen voor treffen;
- wij willen investeren om de grond- en bouwmarkt versneld te helpen vlottrekken, door gronden aan te bieden tegen de prijs van morgen in plaats van die van gisteren;
- we willen de komende jaren ook een aantal nieuwe zaken realiseren. We willen dat binnen de bestaande begroting realiseren. Oud beleid inleveren voor nieuw of aangepast beleid. Dit betekent dat de begroting deels een andere opbouw zal krijgen;
- noodzakelijke investeringen willen we niet achterwege laten. Voor de daaruit voortvloeiende afschrijvingen en rentetoe rekening willen we ruimte in de begroting vinden.